

ISSN 1335-664X

1/2006

**OBČASNÍK KNIHOVNÍKOV
BRATISLAVSKÉHO KRAJA 1/06**

**(bulletin Krajskej pobočky
Spolku slovenských knihovníkov
Bratislavského kraja)**

**VYDAVATEĽ,
TLAČ A REDAKCIA**
Knížnica Ružinov
Tomášikova 25
821 01 Bratislava
Tel: 02/44 45 47 04
Fax: 02/44 45 60 36
E-mail:
kniznica@kniznica-ruzinov.biz

**ZODPOVEDNÝ
REDAKTOR**
PhDr. Darina Horáková

**VÝKONNÝ
REDAKTOR**
(aj DTP)
Mgr. Peter Kuzma

REDAKČNÁ RADA
PhDr. Sylvia Kováčová
(predseda)
PhDr. Daniela Birová
Mgr. Anna Gašparovičová
Mgr. Eva Cíferská
Mgr. Katarína Marušiaková

PhDr. Anna Faklová
Mgr. Beatrix Gundelová
Mgr. Jana Jelínková
Mgr. Peter Kuzma

**MIESTO
A ROK VYDANIA**
Bratislava 2006
(ako 1. číslo v roku 2006, celkove 12.)

TYP PÍSMO
Times New Roman

NÁKLAD
200 výtlačkov

**REDAKČNÁ
UZÁVIERKA**
30. 4. 2006

**Toto číslo obsahuje samostatnú voľ-
ne vloženú prílohu: Adresár verej-
ných knižníc Bratislavského kraja**

**KRAJSKÁ POBOČKA
SPOLKU SLOVENSKÝCH KNIHOVNÍKOV
BRATISLAVSKÉHO KRAJA
KNIŽNICA RUŽINOV
BRATISLAVA**

ISSN 1335-664X

**OBČASNÍK
KNIHOVNÍKOV
BRATISLAVSKÉHO
KRAJA**

Zaplatil si už členské na rok 2006?

Ročník 7

Rok 2006

Číslo 1

O B S A H

1. Peter Kuzma: Niekoľko poznámok počiatkom nového funkčného obdobia (5)
2. Sylvia Kováčová: Nový výbor s novým elánom... (7)
3. Občasník spovedá... tentokrát PhDr. Danku Birovú, redaktorku ITlib-u a patrónku InfoLib-u - knižničného portálu, ináč pracovníčku CVTI SR v Bratislave (12)
4. Anna Šavarová: Čo to o knižniciach okresov Pezinok, Malacky a Senec (15)
5. Eva Šulajová: Bratislavské verejné knižnice v roku 2005 (20)
6. List predsedníčke SSK... (23)
7. Marta Weissová: Slovenská lekárska knižnica v Bratislave v 55. roku svojej činnosti (24)
8. Jana Jelínková: Máme svoj blog, ale čo to je? (vrátane rozhovoru s Tomášom Ulejom) (26)
9. Milada Šudíková: „Čítajme a poznávajme spolu“ - podujatia pre deti a mládež v Oddelení pre nevidiacich a slabozrakých Mestskej knižnice v Bratislave (29)
10. Z knižničného života v Bratislavskom kraji... (podujatia krajskej pobočky, TOP WebLib 2005, stav členskej základne SSK, aktivity bratislavských verejných knižníc) (32)
11. Pripomíname si... (jubileá a ocenenia) (38)
12. Plán vzdelávacích akcií CVTI SR na 2. polrok 2006 (39)

Autori príspevkov

PhDr. Sylvia Kováčová, PhD. - Goethe-Institut Bratislava
Anna Šavarová - Malokarpatská knižnica v Pezinku
Mgr. Eva Šulajová - Mestská knižnica v Bratislave
Marta Weissová - Slovenská lekárska knižnica v Bratislave
Mgr. Jana Jelínková - Univerzitná knižnica v Bratislave
Mgr. Milada Šudíková - Mestská knižnica v Bratislave
Mgr. Jana Vozníková - Univerzitná knižnica v Bratislave
Mgr. Eva Cíferská - Bibiana, Bratislava
PhDr. Eva Ďurišová - Mestská knižnica v Bratislave
Mgr. Peter Kuzma - Knižnica Ružinov, Bratislava

Mŕtvy je kráľ, nech žije kráľ...

Niekoľko poznámok počiatkom nového funkčného obdobia

Ešte na margo krajskej konferencie

Mŕtvy je kráľ, nech žije kráľ, aj tak by sme mohli zvolať na margo krajskej konferencie KP SSK BK v novembri minulého roku. Ono ten kráľ je mŕtvy ozaj len symbolicky, pretože žije stále s nami, v nás a okolo nás. Zanechal po sebe kusisko poctivej roboty, inšpiroval a podnietil určite mnohé a mnohých. Spolkovú činnosť sa podarilo celkom pekne rozbehnúť vďaka obetavosti a zainteresovanosti všetkých, ktorí boli pri tom. Sme už v novom volebnom období, krajskú konferenciu máme za sebou, prekonali sme sami seba a zvíťazili, pretože sme sa zúčastnili na nej v hojnom počte vyše osemdesiat členov SSK. A to už je čo povedať. Snáď aj to je signál toho, že činnosť spolku a pobočky nie je mnohým členom ľahostajná a ľudia sa zaujímajú alebo začínajú zaujímať o rezortné dianie. Vďaka im za to. Preto mi dovoľte zopár myšlienok, ktoré sú odrazom jednak priateľskej, vecnej a spolkovej atmosféry na konferencii a jednak dôsledkom časovo nadväzujúcich súvislostí.

Vydavateľ a knižnica

Treba kvitovať skutočnosť, že na konferencii vystúpila (okrem iných samozrejme) aj pani Hornišová z Mladých liet - ako ju všetci pamätníci veľmi dobre poznajú — a verejne poďakovala všetkým knižniciam a knihovníkom za spoluprácu a za všetko, čo sa podarilo za celé tie roky v minulosti spolu s knižnicami vytvoriť. Poďakovanie vyslovila v mene vydavateľov a vydavateľstiev. Dobré mi to padlo, nebýva to v súčasnosti zvykom, aby si vydavatelia príliš všímali knižnice, nie to ešte s nimi spolupracovali... Treba pripomenúť, že pani Hornišová bola vždy tá, ktorá myslela aj na knižnice a mala pochopenie pre ich aktivity a činnosť.

Nový výbor v akcii

Každý člen nového výboru (a určite nielen noví) zrejme s istým napätím očakával prvé zasadnutie, ktoré sa uskutočnilo počiatkom februára v roku 2006. Ako staronový člen výboru (aj keď som nebol členom výboru, zúčastňoval som sa predtým jeho rokovaní z titulu výkonného redaktora Občasníka) som nadobudol dobrý

dojem. Dojmy síce niekedy klamú, ale v tomto prípade budem celkom rád, ak to tak nebude. Mladšie kolegyně z Univerzitetnej knižnice hýrili nápadmi, námetmi a návrhmi, až som sa začal obzerať, kde majú ten zázračný klobúk, z ktorého to všetko vyťahujú... Ale myslím, že aj ostatní sa tomuto trendu celkom dobre prispôbili, a tak sa zrodilo niekoľko zaujímavých vecí, o ktorých bude mať možnosť - aspoň dúfam - dozvedieť sa a aj na vlastné oči presvedčiť členská základňa v blízkej i vzdialenej budúcnosti.

Ja som až tak nápadmi nehýril, stačí mi redakčná príprava Občasníka a jeho polygrafické spracovanie. A mám toho dosť. Dohodli sme sa okrem iného aj na tom, že v redakčnej rade Občasníka budú všetci členovia výboru bez výnimky, pretože každému by malo na ňom záležať a je spoluzodpovedný za jeho obsahové naplnenie. To samozrejme neznamená, že na stránkach Občasníka sa nemôžu prejaviť ostatní členovia Spolku... Ak si uvedomíme, že náš Občasník vychádza bez toho, že by odčerpával z rozpočtu krajskej pobočky čo len jednu korunu, a tak sa môžu všetky prostriedky na účte použiť na pokrytie ostatnej činnosti pobočky, tak môžeme byť právom hrdí a pyšní na to, čo sa nám darí spoločnými silami vytvoriť.

Trošku o tom ako ma mládež „zaskočila“

Kým my v praxi, čo starší mazáci, ktorí už niečo pamätajú, sa priebežne neustále boríme s každodennými prevádzkovými a existenčnými problémami inštitúcií, ktoré nás zamestnávajú, mladšia krv pomaly a iste nastupuje. Uvedomil som si to na seminári s názvom **Digitalizácia je dnes „in“**, ktorý som absolvoval ako člen SSK a člen výboru Krajskej pobočky SSK Bratislavského kraja ešte vo februári tohto roku, plný očakávania (nie zlomyseľného) z toho, ako sa mladšia časť výboru spolku zhostí nielen organizačno-technickej stránky, ale aj obsahového naplnenia prvého podujatia v novom volebnom období. Po slastnom precitnutí som si uvedomil, že som totálne „off“. Nie z digitalizácie, aj keď mnohým sa určite javí ako strašiak, iným zase ako záchranca, ale z toho, že som nečakal to, čo som videl a počul. Ako bolo počas podujatia povedané, ak si to dobre pamätám, priemerný vek všetkých prednášajúcich bol 24 rokov a v diskusii vystúpili ďalší zástupcovia omladiny, či už z katedry alebo z iných inštitúcií. Vrelo odporúčam všetkým záujemcom pozrieť si prezentácie z podujatia na InfoLibe (knižničnom portáli), na mieste určenom SSK v časti Bratislavský kraj.

Tiež **Knihovnícka poškola** bol dobrý nápad kolegýň z Univerzitetnej knižnice. Prvej témy (ako hľadať v e- katalógoch) som sa zúčastnil, všetko prebehlo v pohode, a veru, zúčastním sa aj ďalších pokračovaní.

Týždeň slovenských knižníc - nám všetkým dobre známa krásna neznáma...

Hovorilo sa (na prvom zasadnutí výboru) aj o príprave ďalšieho ročníka Týždňa slovenských knižníc a padlo niekoľko rozumných a pragmatických nápadov. Týždeň slovenských knižníc je spoločným podujatím - priestorom pre prezentáciu celej knižnickej obce bez výnimky a rozdielu a teda mali by ho spoločne manažovať ruka v ruku dve jediné profesijné organizácie a to Spolok slovenských knihovníkov a Slovenská asociácia knižníc. Tiež obsahové zameranie Týždňa... je na zamyslenie a prípadnú širšiu diskusiu. Má byť Týždeň zameraný na propagáciu knižníc v

rovine **knižnica - čitateľ** (podujatia a akcie pre čitateľov, získavanie nových čitateľov pre knižnicu atď.) alebo v rovine **knižnica - verejnosť** (v širšom slova zmysle) - **médiá**, aby sa viac upevňovala pozícia a postavenie knižníc, ich poslanie, význam a dôležitosť v očiach mienkotvornej verejnosti s cieľom zlepšiť ich spoločenské uznanie, hodnotenie a ocenenie. Ak sú všetky tieto veci dôležité a nechceme sa ich vzdať, ktorej prisúdime akú dôležitosť a za akej situácie? Táto otázka nie je vôbec jednoduchá.

Ešte všeličo by som mohol a chcel spomenúť, ale treba nechať priestor aj pre ostatných. Tak nech sa páči!

Váš Výkonný

Úvodný príhovor novej predsedníčky Krajskej pobočky Spolku slovenských knihovníkov Bratislavského kraja...

Nový výbor s novým elánom...

Vážení členovia Spolku slovenských knihovníkov v bratislavskom kraji!

Dňa 23.11.2005 sa v Univerzitnej knižnici v Bratislave uskutočnila krajská konferencia Spolku slovenských knihovníkov bratislavského kraja, kde sa bilancovala aktívna činnosť pobočky pod vedením neúnavnej predsedníčky PhDr. Dariny Horákovovej a jej spolupracovníkov vo výbore krajskej pobočky v predchádzajúcom šesťročnom období. Kolegom by sme chceli na tomto mieste v mene novozvoleného výboru veľmi pekne poďakovať za doterajšiu neúnavnú prácu a uistiť všetkých, že sa noví členovia výboru budú všemožne snažiť ponúknuť čo najzaujímavejšie aktivity aj v budúcom období.

Začiatkom februára 2006 sa na svojom prvom pracovnom stretnutí stretol **nový výbor** pobočky v zložení:

PhDr. Sylvia Kováčová, PhD., predsedníčka KP SSK BK, Goethe-Institut Bratislava, PhDr. Daniela Birová, Centrum VTI SR, Bratislava, Mgr. Eva Ciferská, Bibiana, Bratislava, PhDr. Anna Faklová, Slovenské centrum dizajnu, Bratislava, Mgr. Anna Gašparovičová, Malokarpatská knižnica, Pezinok, Mgr. Beatrix Gundelová, Národné centrum zdravotníckych informácií, Bratislava, Mgr. Jana Jelínková, Univerzitná knižnica v Bratislave, Mgr. Peter Kuzma, Knižnica Ružinov, Bratislava, Mgr. Katarína Marušiaková, Univerzitná knižnica v Bratislave. (Kontaktné adresy členov výboru sú na s. 11 - pozn. red.)

Dohodli sme sa na rámcovej predstave, akým smerom sa chceme v tomto funkčnom období uberať a rozdelili sme si oblasti, za ktoré budú jednotliví členovia výboru zodpovední. Pritom sme samozrejme prihliadali na činnosti, ktorými sa jednotliví členovia výboru profesionálne zaoberajú a typ knižnice, v ktorej pracujú.

Na prvom stretnutí novokonštituovaného výboru KP SSK bratislavského kraja došlo teda k nasledovnému rozdeleniu úloh:

PhDr. Sylvia Kováčová – vedenie pobočky a agendy, spolupráca s vedením SSK, organizácia podujatí,

PhDr. Daniela Birová – vedenie agendy KP SSK BK na portáli Infolib, organizovanie podujatí,

Mgr. Peter Kuzma – výkonný redaktor periodika Občasník knihovníkov bratislavského kraja, spolupráca v oblasti verejných knižníc,

Mgr. Eva Ciferská – organizácia podujatí pre deti a mládež, propagácia detskej knihy a ilustrácie,

Mgr. Katarína Marušiaková a Mgr. Jana Jelínková – organizácia podujatí v oblasti doškolovania členov KP, vedenie adresára elektronickej pošty členov pobočky, styk s médiami a propagácia činnosti,

Dr. Anna Faklová – styk s médiami, propagácia činnosti pobočky, sledovanie výročí, jubilatov a návrhy na ocenenie, spoluorganizovanie podujatí,

Mgr. Anna Gašparovičová - spolupráca v oblasti verejných knižníc, organizovanie podujatí, kontakty s VÚC a SAK,

Mgr. Beatrix Gundelová – spoluorganizovanie podujatí, rozširovanie členskej základne, kontrola výberu členského v pobočke BK.

Týmto by sme chceli vyzvať našich členov, aby sa so svojimi návrhmi alebo problémami obracali priamo na konkrétnych členov výboru.

Akým smerom by sme sa chceli uberať ...

Na prvom stretnutí sme diskutovali o tom, čo pokladáme za najdôležitejšie, aký úžitok by mala naša pobočka pre jej jednotlivých individuálnych, ale aj kolektívnych členov priniesť. Zhodli sme sa v diskusii na tom, že v súčasnej dobe je veľmi dôležité ponúknuť členom možnosť ďalšieho vzdelávania v rôznych oblastiach odbornej knihovníckej práce, ale aj v riadiacich, či praktických činnostiach. Je nám všetkým jasné, že naša snaha je limitovaná veľmi skromnými finančnými prostriedkami, ktoré máme k dispozícii. Vychádzame predovšetkým z toho, že využijeme odborné vedomosti našich členov a podľa možností infraštruktúru, ktorú nám môžu poskytnúť knižnice v kraji. Preto sme pre prvý polrok a výhľadovo do konca tohto roku našej pôsobnosti zostavili plán podujatí, z ktorých všetky v istom zmysle sledujú jeden cieľ, zvýšiť poznatkovú, vedomostnú úroveň našich členov.

Podujatia v prvom polroku 2006 a výhľad do konca roku

Činnosť pobočky sa rozbehla podľa môjho názoru veľmi dobre. Už vo februári sme zorganizovali v Univerzitnej knižnici seminár na aktuálnu tému súčasnosti – tému **digitalizácie plných textov dokumentov**. Podujatie sa stretlo s veľkým záujmom najmä mladých ľudí, odborníkov v oblasti digitalizácie, čo nás veľmi teší. Dôležité je, aby knižnice v tomto smere využili svoje odborné kapacity a neprenehali pole pôsobnosti odborníkom z iných oblastí. Preto si myslíme, že takéto vzdelávacie podujatia sú veľmi dôležité a mienime v nich pokračovať.

1. Digitalizácia je in... 23.2.2006 v Univerzitnej knižnici v Bratislave

Zodp. Mgr. Jana Jelínková

Vo februári sme pokračovali vzdelávacím tréningom, ktorý sa týkal zvládania **konfliktných situácií pri práci s čitateľmi**. Záujem bol opäť veľký, teší nás, že veľmi pozitívne zareagovali riaditeľky verejných knižníc PhDr. J. Kopáčiková zo Staromestskej knižnice v Bratislave a Mgr. A. Gašparovičová z Malokarpatskej knižnice v Pezinku, ktoré prejavili záujem o preškolenie pracovníkov svojich knižníc. Veľká vďaka patrí pani Mgr. Jane Vozníkovej z Univerzitnej knižnice, ktorá sa ujala úlohy trénerky a pripravila celý rad písomných materiálov, ktoré doplňali priebeh tréningu. Keďže sa tento typ školenia stretol s veľkým záujmom, budeme v budúcnosti vyvíjať ďalšie podobné aktivity.

2. Konfliktné situácie pri práci s čitateľmi a ich riešenie

Zodp. Mgr. Jana Vozníková

V súvislosti so zmenami v predpisoch o **verejnom obstarávaní** pripravila Mestská knižnica v Bratislave v spolupráci s našou pobočkou doplňujúce školenie pre pracovníkov z bratislavského kraja. Naša vďaka patrí kolegom z Mestskej knižnice, ktorí obsahovo a organizačne zabezpečili toto vzdelávacie podujatie. Podrobnejšie informácie o školení nájdete v tomto čísle Občasníka (Telegraficky o činnosti bratislavských verejných knižníc, s. 34).

3. Nové predpisy v oblasti verejného obstarávania – 15. marec 2006 v Mestskej knižnici v Bratislave

Zodp. za KP SSK BK PhDr. Sylvia Kováčová

Medzinárodný dom umenia pre deti Bibiana zorganizoval v Slovenskom rozhlase podujatia k **Medzinárodnému dňu detskej knihy**, seminár Literárna a ilustračná tvorba pre deti a mládež a literárny večer rádia Devín na tému Literárne posolstvá deťom. Na tieto podujatia sme pozvali aj našich členov. O podujatiach podrobnejšie v tomto čísle informuje Mgr. Eva Cíferová na s. 32.

4. Hodnotenie pôvodnej slovenskej tvorby literatúry pre deti a mládež 23.3.2006 v Slovenskom rozhlase

Zodp. Mgr. Eva Cíferová

Kolegyne v Univerzitnej knižnici pod vedením Mgr. Kataríny Marušiakovej pripravili cyklus doškolovacích podujatí predovšetkým pre pracovníkov z verejných knižníc nášho kraja pod názvom **Knihovnícka poškola SSK – Ako hľadať informácie v e-zdrojoch**.

Cyklus 4 školení sa uskutoční v mesiacoch apríl – december 2006 v Univerzitnej knižnici, pričom prvé podujatie už máme s úspechom za sebou. Oslovili sme riaditeľov verejných knižníc v našom kraji a ponúkli sme im možnosť ďalšieho vzdelávania pracovníkov v aktuálnych témach ako sú: On-line katalógy na Slovensku a vo svete, E-zdroje na Slovensku, rešeršné stratégie, na poslednom stretnutí absolvujú účastníci test a zopakujú si najdôležitejšie získané poznatky.

Keďže záujem prejavili aj pracovníci z vedeckých knižníc, rozhodli sme sa v druhom polroku 2006 ponúknuť špeciálne kurzy aj pre tento typ knižníc.

5. Knihovnícka poškola. Cyklus 4 vzdelávacích podujatí.

Zodp. Mgr. Katarína Marušiaková

V marci tohto roku sa v Lipsku konal európsky kongres na tému **Ochrana písomného kultúrneho dedičstva – národná úloha v európskom rámci**. Zo Slovenska sa tohto kongresu zúčastnili vďaka podpore Goetheho inštitútu 11 odborníkov z oblasti knižníc a archívov. Preto sme si nemohli nechať ujsť príležitosť oboznámiť slovenskú odbornú verejnosť s výsledkami tohto kongresu, s najnovšími výskumami v oblasti ochrany dokumentov a digitalizácie písomného kultúrneho dedičstva.

V polovici mája sa v Univerzitnej knižnici v Bratislave uskutoční seminár slovenských účastníkov, na ktorom odznie 6 príspevkov.

6. Písomné kultúrne dedičstvo – národná úloha v európskom rámci. Seminár slovenských účastníkov európskeho kongresu v Lipsku – 16. máj 2006 v Univerzitnej knižnici.

Zodp. PhDr. Sylvia Kováčová

V druhej polovici roka budeme pokračovať v Knihovníckej poškole, pričom pripravíme v spolupráci s odborníkmi z vedeckých knižníc aj druhý cyklus pre pracovníkov z oblasti vedeckých knižníc.

Koncom roka by sme chceli zorganizovať výročnú schôdzu, ktorá by mala predovšetkým spoločenský charakter, kde by sme bilancovali naše tohtoročné aktivity a stretli sa s čo možno najväčším počtom našich členov v príjemnej predvianočnej atmosfére.

Prezentácia činnosti na portáli Infolib a propagácia činnosti

Našej aktívnej členke výboru, PhDr. Daniele Birovej patrí vďaka za aktualizáciu prezentácie činnosti pobočky na portáli Infolib. Všetky dôležité a aktuálne informácie nájdete na adrese:

<http://www.infolib.sk/index/podstranka.php?id=475>

Výbor sa rozhodol pre styk s členmi a propagáciu podujatí využívať z finančných, ale aj z praktických dôvodov v prvom rade elektronickú poštu, a len v nevyhnutných prípadoch aj klasický poštový styk. V prvých mesiacoch tohto roku sme **zaktualizovali adresár**. Členov pobočky by sme chceli v ich vlastnom záujme poprosiť, aby nám priebežne nahlasovali všetky zmeny adresy, pracoviska, prípadne elektronickej adresy, aby sme mohli zabezpečiť plynulý tok informácií o našich podujatiach a iných aktivitách.

Aktuálna verzia adresára sa nachádza u S. Kováčovej a v Univerzitnej knižnici u J. Jelínkovej.

Našou trvalou úlohou zostáva **získavanie nových členov**, ktorí by sa podieľali na aktivitách pobočky, preto aj pri výbere účastníkov na jednotlivé vzdelávacie podujatia budeme uprednostňovať knihovníkov z bratislavského kraja, členov našej pobočky. Koncom roku 2005 mala naša pobočka 152 platiacich členov. Pevne veríme, že vďaka atraktívnemu programu, zaujímavým podujatiam sa nám podarí rozšíriť postupne členskú základňu.

Výbor diskutoval aj o potrebe stáleho kontaktu s médiami pri propagácii našej činnosti. Aktivity v tomto smere vyvíjajú predovšetkým Mgr. J. Jelínková, Mgr. K. Marušiaková a PhDr. A. Faklová.

Občasník ...

Nadväzujeme na dobré tradície vydávania spolkového periodika, za ktoré vďačíme predchádzajúcemu výboru a predovšetkým jeho staronovému výkonnému redaktorovi Mgr. Petrovi Kuzmovi. Občasník knihovníkov Bratislavského kraja bude naďalej našou spojkou s členskou základňou. Zostane informačným orgánom, v ktorom nájdete najdôležitejšie informácie, podnety, postrehy a do tvorby obsahovej náplne jeho jednotlivých čísel pozývame všetkých členov, ktorí sa chcú zúčastniť diskusie o smerovaní spolkovej činnosti, či len informovať kolegov a širokú verejnosť o zaujímavých podujatiach, nápadoch z vlastnej knižnice, zo svojho okolia.

Vážené kolegyne, vážení kolegovia, zostáva mi len zapriať nám všetkým, aby sa nám naše predsavzatia vydarili a aby sa náš spolkový život rozvíjal k spokojnosti nás všetkých.

Sylvia Kováčová
Predsedníčka KP SSK BK

Predseda KPSSK BK:

PhDr. Sylvia Kováčová
Goetheho inštitút, Panenská 33, 814 82 Bratislava, tel.: 02/59204316
sylvia.kovacova@bratislava.goethe.org

Členovia výboru:

PhDr. Daniela Bírová
Centrum VTI SR, Nám. Slobody 19, 812 23 Bratislava, tel.: 02/43420597
birova@cvtisr.sk

Mgr. Peter Kuzma
Knižnica Ružinov, Tomášikova 25, 821 01 Bratislava, tel.: 02/44454704
kuzma@kniznica-ruzinov.biz

Mgr. Katarína Marušiaková
Univerzitná knižnica, Michalská 1, 814 17 Bratislava, tel.: 02/59804360
marusiakovaa@ulib.sk

Mgr. Anna Gašparovičová
Malokarpatská knižnica, Holubyho 5, 902 01 Pezinok, tel.: 033/6413123
riaditel@kniznicapezinok.sk

Mgr. Eva Ciferská
Bibiana, Panská 41, 815 39 Bratislava, tel.: 02/54418488
ciferska@bibiana.sk

PhDr. Anna Faklová

Slovenské centrum dizajnu, Jakubovo nám. 12, P. O. Box 131
814 99 Bratislava, tel.: 02-52931569
faklova@sdsc.sk

Mgr. Beatrix Gundelová
Národné centrum zdravotníckych informácií, Lazaretská 26,
811 09 Bratislava, tel.: 02/5296 2427
gundelova@silk.gov.sk

Mgr. Jana Jelínková
Univerzitná knižnica, Michalská 1, 814 17 Bratislava, tel.: 02/59804153
janaj@ulib.sk

Prvý rozhovor v tomto čísle...

Občasník svedá...

**tentokrát PhDr. Danku Bírovú, redaktorku ITlib-u
a patrónku InfoLib-u - knižničného portálu,
ináč pracovníčku CVTI SR v Bratislave**

P. K.: ITlib a InfoLib sú dve veci, ktoré síce spolu súvisia a určite sa dobre dopĺňajú, ale predsa sa spýtam ako Vám to všetko prischlo? Z vlastnej skúsenosti viem, že to nie je med lízať, naháňať a zabezpečovať príspevky do každého čísla, vymýšľať obsahovú štruktúru... a hlavne to všetko ustrážiť a zosúladiť...

D. B.: Je to veľmi jednoduché. V istej chvíli ma napadli isté myšlienky a len som sa ich pokúsila realizovať. Mala som to šťastie, že som pre tieto myšlienky dokázala zapáliť aj ďalších spolupracovníkov, bez ktorých by zostali dodnes len myšlienkami... IT-čko paradoxne vďačí za svoj vznik časopisu Knižnica. V tom čase, keď začala vychádzať Knižnica, Centrum VTI vydávalo Bulletin CVTI SR. Obidva časopisy boli obsahovo veľmi podobné. Zdalo sa mi neefektívne, aby na tak malom trhu boli dva podobné časopisy. Problematika IT a ich zavádzanie do knižnic sa priam núkala, nebolo o čom premýšľať. To, že jednotlivé čísla sú monotematické súvisí s tým, že som chcela, aby časopis nielen informoval, ale aby napomáhal riešeniu aktuálnych problémov a táto forma takýto cieľ ideálne spĺňa. Portál vznikol viac-menej zo „zištných“ dôvodov: veľmi mi pri tvorbe časopisu chýbal kontakt s knižníckou komunitou. Informácie do jednotlivých čísel som nesmierne prácne zháňala, neexistovala žiadna vzájomná informovanosť, ťažko som zisťovala, kto, čo robí, čo dosiahol, čo plánuje... Vytvorením portálu som získala vynikajúci zdroj informácií pre seba, ale súčasne – aspoň dúfam – výborný komuni-

kačný kanál pre slovenské knihovníctvo. A za to, že obidve aktivity fungujú, vďačím skvelej tímovej práci. Dovolím si všetkým touto cestou poďakovať za ich obetavosť a čas.

P. K.: Čo by ste chceli odkázať, na čo upozorniť knihovnícku verejnosť v súvislosti s prevádzkovaním a využívaním knižničného portálu InfoLib?

D. B.: InfoLib je virtuálny priestor na komunikáciu a propagáciu slovenských knižníc a knihovníctva. Je k dispozícii celej knihovníckej komunite bez ohľadu na to, či ide o veľkú alebo malú knižnicu, či o jednotlivca alebo skupinu, či o SAK alebo SSK. InfoLib má slúžiť nám všetkým, tak skúsme využívať všetko, čo nám ponúka.

P. K.: V akom stave je podľa Vás slovenské knihovníctvo? Ja viem, že je to otázka, na ktorú sa vlastne nedá odpovedať, ale predsa. Vo svojej každodennej redaktorskej práci sa stretávate s rôznymi postojmi, názormi, stanoviskami, prístupmi atď....

D. B.: Tak toto je skutočne téma na dvojdňový seminár a otázka kolegov na najvyšších knihovníckych postoch! Pokúsím sa veľmi stručne – je to, prosím, môj čisto osobný názor: myslím si, že slovenské knihovníctvo urobilo za posledné obdobie veľký pokrok (to, či mohol byť aj väčší, ponechám stranou...). Je na škodu vecí, že často sú to len čiastkové úspechy. Sú knižnice, ktorých technické vybavenie i služby sú na veľmi dobrej úrovni a robia dobré meno slovenskému knihovníctvu. Tieto úspechy sa však nedajú zovšeobecniť a pri globálnom pohľade na slovenské knihovníctvo zistíme viaceré rezervy: nedostatočná spolupráca na vrcholovej úrovni, absencia spoločného postupu pri riešení zásadných rozvojových otázok, absencia systematického celoživotného vzdelávania knihovníkov, chýbajú systematické a pravidelné prieskumy činnosti v našich knižniciach, máme veľké rezervy v sebaaprezentácii slovenského knihovníctva ako celku (žiadne spoločné celoplošné knižničné akcie, ktoré by nás ako komunitu zviditeľnili), atď. Myslím si, že o tomto všetkom vieme, mnohí tušíme, ďalší otvorene rozprávame, momentálne však niet tej sily, ktorá by to zmenila.

P. K.: Teraz otázka, ktorú som už v Občasníku položil a zrejme ju ešte dostanú mnohí... Podľa mňa niekedy vzniká dojem, akoby verejné a oproti nim vedecké (a ostatné) knižnice - aj keď sú to všetko knižnice - nemali nič spoločné. Patria pod rôzne rezorty a sféry vplyvu, z toho vyplýva rozdielnosť prístupov a postojov, obsahové a odborné zameranie atď. Možno vôbec za takejto situácie hovoriť o spoločnom knižnično-informačnom trende, o spoločnom postupe, stratégii? Môže vôbec takýto "prepletenec" ťahať za jeden koniec? Môže si budovať kvalitný rezortný imidž?

D. B.: Určite áno. Pozrime sa analogicky napr. na ľudstvo: ľudia sú rôzni, pracujú v rôznych inštitúciách, v rôznych rezortoch, dokonca štátoch až kontinentoch, v rôznom podnebí, za rôzne peniaze... a predsa ako celok ľudstvo napreduje. Nie je predsa podstatné, či je knižnica veľká alebo malá, vedecká alebo verejná, z toho či onoho rezortu. Knižnica je verejná služba. Ide len o to, aby každá v tom svojom prostredí dokonale poznala svoju úlohu, svojich používateľov, ich potreby a naplňala ich. Prvoradou úlohou každej knižnice je zosúladiť svoje služby

s potrebami používateľov. Tým najviac prispéje, podľa môjho názoru, k budovaniu knižničného imidžu.

P. K.: Čo by podľa Vás mali robiť knižnice, aby sa v tom "mori" inštitúcií (najmä v Bratislave), nestratili, aby sa o nich vedelo, aby boli "in". Ja osobne považujem za kľúčový odrazový mostík práve InfoLib - portál, bez ktorého by podľa môjho názoru bolo na tom slovenské knihovníctvo oveľa horšie...

D. B.: Iste, portál nám veľmi pomáha pri „zviditeľňovaní“, ale naša cesta vedie vedľa len a len cez kvalitné služby, ktoré držia krok s dobou.

P. K.: Máte bohaté redakčné skúsenosti, aká je podľa Vás situácia na Slovensku čo sa týka odbornej knižnično-informačnej publicistiky a edičnej stratégie v tomto smere? Myslím tým časopisy a periodiká rôzneho druhu, ktoré vydávajú knižnice a knižničné inštitúcie, je ich málo, veľa, niečo nie je pokryté, chýba niečo?

D. B.: V prvom rade nám veľmi chýba e-časopis typu českého Ikarosu. Je fajn, že sa v poslednom čase objavilo niekoľko knižníc, ktoré časopis o svojich aktivitách vydávajú nielen v tlačenej forme, ale aj v e-forme na internete. Rovnako je dobré, že Bulletin SAK napriek tomu, že je distribuovaný len členským knižniciam, tým, že je aj na internete, je prístupný vlastne oveľa širšiemu spektru záujemcov. Myslím, že aj SSK by mohol mať celospolkový časopis. Čo keby skvelý Občasník...prerástol do Občasníka SSK?

P. K.: V mene všetkých, ktorí sa podieľajú na tvorbe a šírení Občasníka ďakujem za uznanie, ale celoslovenský časopis sa zrejme nedá robiť na kolene, chcem tým povedať, že by si to vyžadovalo iné finančné, organizačno-technické a personálne zabezpečenie, a Občasník vznikol vlastne ako taká kulinárska špecialita. Ešte jedna mediálna otázka. Aký je podľa Vás vzťah rozhlasu a televízie k práci a činnosti knižnično-informačných inštitúcií? Nevieme my o nich alebo oni o nás? Čo treba zmeniť, aby boli obidve strany spokojné?

D. B.: Spolupráca s médiami je čoraz vážnejšou otázkou a mali by sme sa jej venovať naplno, systematicky a koncepčne. My musíme byť iniciátormi, vyhľadávať v médiách tých „správnych“ ľudí a pravidelne ponúkať to najlepšie, čo máme. Myslím si však, že by nám pomohlo aj vzdelávanie v tomto smere, osvojiť si základné zručnosti v tejto oblasti. Nie je predsa jedno, ako a čo prezentujeme. Forma aj obsah rozhodnú o našej úspešnosti v médiách.

P. K.: Skúste vymenovať tri podstatné veci, bez ktorých sa - podľa Vás - slovenské knihovníctvo ďalej nepohne. Ja viem, že ono sa hýbe, aj bez toho, či sa nám to páči alebo nie, ale predsa.

D. B.: Vedela by som vymenovať 3 rôzne veci, tak ako znie otázka. Podľa môjho názoru – a budem veľmi rada, ak tí, čo so mnou nesúhlasia, vyjadrili svoj názor – je momentálne na túto otázku len jediná odpoveď: 3x SPOLUPRÁCA. Ďalej sa totiž nepohneme bez: 1. spolupráce pri rozvoji a smerovaní slovenského knihovníctva ako celku 2. spolupráce pri propagácii výsledkov slovenského knihovníctva na všetkých úrovniach 3. spolupráce vo vnútri slovenskej knihovníckej komunity.

Možno to znie tvrdo, ale mám dojem, že spolupatričnosť je momentálne pre slovenské knihovníctvo neznámy pojem a to je prinajmenšom dôvod na zamyslenie...

Za Občasník otázky kládol Výkonný

Nahliadnutie do verejných knižníc Bratislavského kraja... Najprv mimobratislavské, potom Bratislava...

Anna Šavarová

Čo to o knižniciach okresov Pezinok, Malacky a Senec

Súčasťou Bratislavského samosprávneho kraja sú i okresy Pezinok, Malacky a Senec, ktoré sú jedinečné vo svojej polohe, ale i v tom, čo produkujú a čím sa podieľajú na úspechoch či neúspechoch tohto kraja. V okrese Pezinok, ktorý leží na úpätí Malých Karpát sú rozľahlé vinice, ktoré dobrým vínom potešia každého návštevníka. Úrodné polia seneckého okresu nám na stôl donášajú chlieb, ale i mäso. No a okres Malacky, ten naše stoly zásobuje dobrou zeleninou a vychýrenou stupavskou kapustou. To však nie je všetko, čo tieto okresy produkujú, je tu i priemysel a veľa malých i stredných podnikateľov, ktorí tento kraj reprezentujú. Všetky tri okresy sú aj pľúcami tohto regiónu, lebo poskytujú dostatok priestoru na relaxáciu v prírode, v horách i na vodných plochách nielen vidiečanom, ale i obyvateľom nášho hlavného mesta. Ale najmä žijú v týchto okresoch dobrí a vzdelania chtiví ľudia, ktorí zveľaďujú svojou prácou i naše hlavné mesto Bratislavu, dodávajú mu potrebnú miazgu na úspešný rozvoj. A títo ľudia sú našimi používateľmi v rozvinutej sieti verejných knižníc.

V tomto regióne je 69 verejných knižníc, z ktorých je toho času 6 zakonzervovaných. Dôvodom sú poväčšine priestorové problémy. V regióne pôsobí 1 regionálna knižnica s krajskou pôsobnosťou, 5 mestských knižníc, 9 ostatných profesionalizovaných a 54 neprofesionalizovaných knižníc.

Malokarpatská knižnica v Pezinku je modernou knižnicou, ktorá vykonáva funkciu regionálnej knižnice s krajskou pôsobnosťou. Knižnica je umiestnená v budove, ktorej plocha je 1.003 m². Čistý knižničný fond tvorí 92.089 kn. j., z toho náučná literatúra pre dospelých predstavuje 30.091 kn. j., krásna literatúra pre dospelých 39.381 kn. j., odborná literatúra pre deti 4.993 kn. j. a krásna literatúra pre deti 17.624 kn. j. V roku 2005 vzrástol knižničný fond o 4.716 knižničných jednotiek v

hodnote 947 853.- Sk. Z tohto počtu získala knižnica darom nových kníh a grantom 2.380 kn. j. Knižničný fond bol k dispozícii 3.321 používateľom. Títo si v priebehu roka zapožičali 182.616 kn. j. Všetky činnosti knižnice sú plne automatizované. Knižnica má 1 pobočku.

V roku 2005 úspešným projektom Modernizácia knižnično-informačných služieb s využitím moderných informačných technológií a zdokonalenie ponuky v službách Malokarpatskej knižnice, knižnica získala nenávratný finančný príspevok vo výške takmer 3 milióny Sk. Financie boli získané zo ŠF EÚ JPD NUTS II Bratislava Opatrenie 1,5 SPD cieľ 2 Obnova a rozvoj obcí a zachovanie kultúrneho dedičstva. V 1. polroku prebiehalo verejné obstarávanie. V 2. polroku v mesiaci november bola uskutočnená výmena systému, inštalácia nových PC, výpožičných pultov, doladovanie systému a zaškolenie pracovníkov na nový systém. Nový knižničný systém prinesie rozšírenie a vyššiu kvalitu knižnično-informačných služieb čitateľom knižnice. Knižničný systém tvorí knižničný program ARL - Advanced Rapid Library a technické vybavenie tvorí 2 servery, 26 osobných počítačov, z toho 10 slúži verejnosti, 26 osobných počítačov s pripojením na internet, z toho 6 je prístupných verejnosti. Knižnica má vlastnú webovú stránku - www.kniznicapezinok.sk

Malokarpatská knižnica svoje služby používateľom ponúka 47 hodín týždenne v oddelení pre deti, v oddelení beletrie a spoločensko-náučnej literatúry, v študovni, v multimediálnej študovni, v oddelení regionálnej bibliografie a informácií a v internet klube, ktorý slúži širokej verejnosti. Mimo toho je v knižnici oddelenie akvizície a spracovania KF a útvar koordinácie a metodiky, ktorý metodicky usmerňuje knižnice regiónu. Ekonomické oddelenie vytvára správnym hospodárením dobré podmienky pre činnosť knižnice. V knižnici pracuje 20 zamestnancov, prepočítaný stav je 18,5. Riaditeľka Mgr. Anna Gašparovičová svojou rozhradenosťou a dobrou schopnosťou manažovať toto zariadenie, priviedla knižnicu k tomu, že jej činnosť je porovnateľná so všetkými regionálnymi knižnicami na Slovensku a svojou modernizáciou niektoré i ďaleko prevyšila.

Knižnica mimo knižnično-informačných služieb organizuje aj vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia. V roku 2005 ich bolo zorganizovaných 228. Okrem rôznych besied o knihách, kvízov, literárnych a výtvarných súťaží navštevujú na podujatiach knižnicu spisovatelia, domáci i zahraniční, ilustrátori, výtvarníci i odborníci z rôznych odvetví. To všetko sú úspechy knižnice. Treba však pripomenúť i nedostatky.

Hlavným problémom knižnice je neustále sa pozvoľne znižujúci počet čitateľov a výpožičiek. Príčinou toho je pokles počtu školopovinných detí, rozvoj informačných technológií v domácnostiach a bezprostredná blízkosť hlavného mesta, kde naši študenti navštevujú akademické a vedecké knižnice, nakoľko širokospektrálnym fondom nie je knižnica schopná konkurovať úzko špecializovaným fondom menovaných knižníc. Toto je odveký problém nášho regiónu. Ďalej je to veľký počet obyvateľov regiónu, ktorí v Bratislave pracujú a využívajú služby bratislavských verejných knižníc.

V regióne ďalej pracuje 5 mestských knižníc. Sú to Knižnica Centra kultúry v Malackách, Mestská knižnica v Senci, Knižnica Ruda Morica v Stupave, Svätoturská knižnica vo Svätom Jure a Mestská knižnica v Modre.

Mestská knižnica v Senci je lídrom mestských knižníc regiónu. Knižničný fond tvorí 36.327 kn. j. Knižnicu navštevuje 1.600 používateľov, ktorí si v roku 2005 zapožičali 53.640 kn. j. Knižnica je umiestnená v budove kultúrneho domu, má pekné renovované priestory a v budúcnosti príslušný priestorovo sa rozrásť. Knižničný fond spracováva automatizovane. Skladba fondu je dvojazyčná. 2/3 fondu sú v slovenskom jazyku a 1/3 v maďarskom jazyku, čo zodpovedá skladbe obyvateľov mesta. Knižnica vlastní 4 osobné počítače, z toho 3 pripojené na internet a 2 prístupné verejnosti. V knižnici pracujú 4 zamestnanci. Významné miesto v práci knižnice zaujíma tiež organizovanie vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí, ktoré organizujú dvojazyčne. Ich skladba je rôznorodá a ich aktéri sú rôzne známe osobnosti. Priestor venujú i regionálnym výtvarným umelcom. Vlni bolo usporiadaných 107 kolektívnych podujatí. Knižnica je súčasťou mestského kultúrneho centra, ale i kultúrneho diania v meste.

Knižnica Centra kultúry v Malackách je po veľkom páde v začiatku 90. rokov zásluhou mestských funkcionárov, ktorí ju vystaňovali z pekných priestorov do stodoly plnej škodcov, znovu v štádiu rozvoja. Vo veľkej miere napomáha rozvoju knižnice riaditeľka Centra kultúry v Malackách pani Mgr. Janka Zetková, ktorá pracovníckam knižnice plne vychádza v ústrety. Knižnica získala i keď menšie, ale slušné priestory, ktoré v roku 2005 rozšírila o zimnú čítaťňu a v roku 2006 majú byť jej priestory znovu rozšírené. Knižnici chýbajú priestory na vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia, ale chýba i študovňa a ďalšie priestory na knižnično-informačnú činnosť. Jej fond tvorí 32.120 kn. j., knižnicu navštevuje 1.070 používateľov, ktorí si v roku 2005 zapožičali 34.268 kn. j. Knižnica pre svojich používateľov pripravuje aj rad vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí, na ktoré pozýva i spisovateľov. Tieto sa však vo väčšine musia uskutočňovať mimo priestorov knižnice. Knižnica začala knižničný fond v minulom roku spracovávať automatizovane. Má 3 osobné počítače, z toho 2 sú pripojené na internet a 1 je prístupný verejnosti. Knižnica má 1 pobočku.

Mestská knižnica v Modre je súčasťou Mestského kultúrneho strediska a sídli v Kultúrnom dome L. Štúra. Má 2 zamestnancov. Je to ďalšia knižnica, ktorú 90-te roky vrátili vo výsledkoch činnosti o desaťročie späť. Priestory knižnice sa zmenšovali a zatiaľ knižnica nemá nádej, že by sa niečo zlepšilo. Knižnica má 29.058 kn. j. a 782 používateľov, ktorí si v roku 2005 zapožičali 23.817 knižničných jednotiek. Mimo priestorových ťažkostí je problém aj v dopĺňovaní knižničného fondu. Knižnica v roku 2005 doplnila svoj fond o 287 kn. j., v roku 2004 o 215 kn. j. a v roku 2000 len o 126 kn. j. Pokiaľ nebude dopĺňovanie knižničného fondu lepšie, nárast čitateľov a výpožičiek nemožno očakávať. Knižnica má 4 počítače, z toho 3 s internetom pre verejnosť. Knižnica tieto získala pred 4 rokmi v predvolebnej kampani SDKÚ, ktoré získalo mesto, aby slúžili na internet obyvateľom. Boli dané do priestorov knižnice, čím sa jej priestor ešte stiesnil. Knižnica nemá program na automatizáciu knižničných činností a tak všetky činnosti vykonáva klasickým spôsobom.

Svätojurská knižnica vo Svätom Jure nie je zariadením mesta Svätý Jur, ale akciovej spoločnosti 1. Svätojurská spoločnosť, ktorú založil MsÚ vo Svätom Jure. Na rozdiel od 2 predchádzajúcich knižníc, až po roku 2000 prechodom pod

nového zriaďovateľa nastali veľké zmeny v knižnici. Pôvodne mala knižnica 2 zamestnancov a samostatnú budovu. Dnes sídli v budove ZŠ v 2 miestnostiach s rozlohou 42 m². V roku 1996 predstavoval fond knižnice 21.237 kn. j., dnes je to len 11.970 kn. j. a v knižnici pracuje knihovník na polovičný úväzok. Samozrejme sa adekvátne znížili i výpožičky a čitatelia. V roku 2005 knižnica zapožičala 12.990 kn. j., čo pri polovičnom úväzku nie je zlý výsledok a je to i zásluhou primeraného dopĺňovania knižničného fondu, ktorý v roku 2005 vzrástol o 1.040 kn. j. Knižnica vykonáva knižničné činnosti klasickým spôsobom.

Poslednou mestskou knižnicou v regióne je **Knižnica Ruda Morica v Stupave**. Je súčasťou mestského kultúrneho strediska. Má 2 zamestnancov. Je ďalšou knižnicou, ktorá z dôvodu reštitúcií prišla o svoje veľmi pekné priestory, ktoré mali i vhodnú polohu. Nachádzali sa v strede mesta. Náhradné priestory sú dnes už dosť poznačené časom a hlavne sa nachádzajú celkom na konci mesta, čo ovplyvnilo pokles čitateľov a tým aj počet výpožičiek. V roku 2005 si 806 čitateľov zapožičalo celkom 19.164 kn. j. a knižnica uskutočnila 58 vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí. Knižnica vykonáva všetky knižničné činnosti klasickým spôsobom.

Z ostatných knižníc s profesionálnymi zamestnancami najlepšie výsledky dosahuje **Obecná knižnica v Tomášove**, ktorá na jedného obyvateľa dosiahla 9,89 výpožičky, % čitateľov z počtu obyvateľov činí 9,32 % a na 1 obyvateľa má 6,71 kn. j. a **Obecná knižnica v Bernolákove**, ktorá je plne automatizovaná a v roku 2005 ju navštevovalo 506 používateľov, ktorí si zapožičali 23.176 knižničných jednotiek. Knižničný fond ešte automatizovane spracováva **Obecná knižnica v Gajaroch a Zohore**, ostatné činnosti vykonávajú klasickým spôsobom.

Knižnice s neprofesionálnymi zamestnancami v Rohožníku a v Sološnici majú celý fond automatizovane spracovaný. Automatizácia sa v knižniciach veľmi pomaly, ale isto udomáčuje. I keď pracovníci knižníc chcú činnosť vo svojich knižniciach modernizovať, je tu vážnou prekážkou jeden brzdiaci element - peniaze, ktoré obecné úrady na modernizáciu knižničných činností nemajú.

Celkom mali knižnice regiónu 12.865 registrovaných používateľov, ktorí si zapožičali 467.622 knižničných jednotiek z celkového fondu 558.086 knižničných jednotiek. Knižnice pre svojich používateľov pripravili 592 vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí.

V roku 2005 narástol čistý knižničný fond o 7.481 kn. j. Celkový ročný prírastok bol 16.678 knižničných jednotiek. Počet zväzkov na 1 čitateľa činí 43,38 a na jedného obyvateľa 3,27 kn. j.

V knižniciach bol úbytok knižničného fondu 9.197 kn. j. a obrat KF bol 1,19.

Celkom pripadlo na 1 obyvateľa v roku 2005 2,78 výpožičky a na 1 čitateľa 36,34 výpožičiek. Výpožičky detských čitateľov tvorili 28,5 % z počtu výpožičiek celkom.

V knižniciach regiónu sa oproti roku 2004 znížil počet používateľov o 832.

Používateľov z počtu obyvateľov bolo 7,67 %. Deti tvorili z celkového počtu používateľov 39,82 %.

V knižniciach okresov Pezinok, Malacky a Senec 8 knižníc spracováva svoj

knížničný fond automatizovane, z toho 2 neprofesionálne knižnice. Celkom je ku koncu roku 2005 automatizovane spracovaných 141.263 kn. j., čo je z celkového fondu 25,31 %.

Najväčší počet kn. j. na obyvateľa má **Obecná knižnica v Hurbanovej Vsi** a to 13,44 kn. j. Je to knižnica s novým fondom, ktorá sídli v obci s nízkym počtom obyvateľov, ale každý rok dostáva od sponzora 20.000.- Sk na nákup knižničného fondu. Najvyšší počet výpožičiek na obyvateľa dosiahla Obecná knižnica v Tomásove a to 9,89 a Malokarpatská knižnica v Pezinku 8,6. Treba však povedať, že s ubúdajúcim počtom čitateľov sa v jednotlivých knižniciach znižuje aj počet výpožičiek.

Veríme, že v budúcnosti, keď sa obyvatelia nasýtia moderných technológií, sami prídu na to, že kniha im dáva mimo vedomosti aj pocit pohody a osobný relax. Urobíme všetko preto, aby deti i dospelí začali knihu považovať za svojho najlepšieho priateľa, ktorý nikoho nezradí.

Eva Šulajová

Bratislavské verejné knižnice v roku 2005

Mestská knižnica Bratislave je verejnou regionálnou knižnicou, ktorá je v rámci svojej pôsobnosti poverená metodickou funkciou a starostlivosťou o verejné knižnice v sedemnástich mestských častiach Bratislavy.

V roku 2005 tvorilo sieť verejných knižníc v Bratislave 18 knižníc a ich 23 pobočiek:

1 regionálna – Mestská knižnica v Bratislave riadená Magistrátom hlavného mesta SR Bratislavy

5 mestských a ich 21 pobočiek – Staromestská knižnica, Knižnica Ružinov, Knižnica Bratislava Nové Mesto, Miestna knižnica Dúbravka, Miestna knižnica Petržalka. Knižnice majú právny subjekt, sú riadené miestnymi úradmi príslušných mestských častí

7 obecných s profesionálnymi zamestnancami a ich 2 pobočky – MK Vrakuňa, MK Podunajské Biskupice, MK Rača, MK Vajnory, MK Karlova Ves, MK Lamač, MK Devínska Nová Ves. Knižnice nemajú právny subjekt, sú súčasťou organizačnej štruktúry miestnych úradov príslušných mestských častí

5 obecných s neprofesionálnymi zamestnancami – MK Devín, MK Záhorská Bystrica, MK Jarovce, MK Rusovce, MK Čunovo. Knižnice nemajú právny subjekt, sú súčasťou miestnych úradov príslušných mestských častí.

V porovnaní s rokom 2004 sa počet pobočiek znížil o tri – Knižnica Bratislava

Nové Mesto zrušila pobočky na Vajnorskej 53 a Račianskej 91 a Miestna knižnica Karlova Ves pobočku na Lackovej ulici.

Mestská knižnica v Bratislave v priebehu celého roka 2005 spolupracovala s verejnými knižnicami mestských častí v oblasti organizovania spoločných odborných stretnutí, metodických konzultácií ohľadne riešenia úloh automatizácie, knižničných služieb, podujatí, organizácie a fungovania knižničnej práce. Na základe spolupráce s knižnicami a miestnymi úradmi mestských častí zhromažďovala na svojich dvoch pracoviskách regionálne periodiká mestských častí tak, aby boli k dispozícii čo najväčšiemu počtu návštevníkov Mestskej knižnice. V blízkej budúcnosti plánujeme spropagovať regionálne periodiká na našej webovej stránke www.mestskakniznica.sk v rámci regionálneho fondu o Bratislave.

Hlavné ukazovatele činnosti verejných knižníc v Bratislave v roku 2005 a ich porovnanie s rokom 2004

	2005	2004	Rozdiel	
Stav knižničného fondu (KF) v kn.j.	1 315 292	1 368 092	- 52 800	
Celkový prírastok KF v kn.j.	25 708	24 685	+ 1023	
z toho	kúpa	18 401	22 108	- 3 707
	dar	7 243	2 245	+ 4 998
Finančné prostriedky na nákup KF v Sk	4 085 000,-	4 993 000,-	- 908 000	
Čitatelia	44 034	46 857	- 2 823	
Výpožičky	2 201 282	2 395 661	- 194 379	
Návštevníci	484 816	523 249	- 38 433	

V roku 2005 tvorilo knižničný fond verejných knižníc v Bratislave **1 315 292 kníh a špeciálnych dokumentov.**

Celkový prírastok fondu tvorilo **25 708** knižničných jednotiek (kn.j.), z toho kúpou získali knižnice **18 401** kn.j. (o 3 707 menej ako v r. 2004), darom **7 243** kn.j. (o 4 998 kn.j. viac ako v r. 2004) a bezodplatným prevodom **64** kn.j.

Celkový prírastok knižničného fondu sa v porovnaní s rokom 2004 zvýšil o 1 023 kn.j., čo je najmä zásluhou mimoriadnej snaživosti pracovníkov knižníc získavať knižné dary, vzhľadom na to, že dopĺňovanie kúpou ani zďaleka nestačí na

dôkladné pokrytie informačných potrieb obyvateľov Bratislavy. **Prírastok knižničného fondu kúpou totiž poklesol v porovnaní s rokom 2004 až o 17% .**

Tento pokles spôsobili aj nižšie finančné prostriedky určené na nákup fondu. V roku 2005 knižnice investovali do nákupu kníh a špeciálnych dokumentov **4 085 000,- Sk** a hoci sa v nich odrazila aj grantová podpora Ministerstva kultúry SR vo výške **300 000,-Sk** (granty po 100 000,- Sk získala Mestská knižnica v Bratislave, Staromestská knižnica a MK Petržalka), nestačilo to na dobehnutie roku 2004. V roku 2005 teda knižnice investovali do nákupu o 908 000,-Sk menej ako v minulom roku, čo predstavuje až 18% pokles finančných prostriedkov.

Okrem toho bol v roku 2005 mimoriadne vysoký aj úbytok knižničného fondu - predstavoval **78 508 kn.j.** Podieľali sa na ňom viaceré faktory: zatopenie skladu Mestskej knižnice, zrušenie pobočiek v Knižnici Bratislava Nové Mesto a MK Karlova Ves, reorganizácia fondu v MK Rača a samozrejme aj bežné vyradovanie opotrebovanej, poškodenej či zastaralej literatúry.

V roku 2005 mali verejné knižnice v Bratislave **44 034 čitateľov** (o 2 823 menej ako v r.2004), z toho **11 511 detí do 15 rokov** (o 426 menej).

Knižnice zrealizovali **2 201 282 výpožičiek** (o 194 379 menej ako v r. 2004). Čitatelia navštívili knižnice **484 816 krát**, čo predstavuje o 38 433 návštev menej ako v r. 2004.

Pokles čitateľov, výpožičiek i návštevnosti knižníc je celospoločenským javom. Vplýva naň moderný spôsob života, iné možnosti získavania informácií i štúdia. Samozrejme, je ovplyvňovaný aj nedostatočným nákupom nových kníh (vydavateľstvá sa snažia, ale knižnice si nemôžu dovoliť nakúpiť všetko, o čo je záujem aj kvôli chýbajúcim finančným prostriedkom na nákup.) Na znížených výkonoch knižníc sa podpísalo i zatvorenie pracovísk knižníc či už kvôli rekonštrukcii, havárii alebo revízi.

Na druhej strane knižnice zaznamenávajú pozitívny nárast dopytu po bibliografických a faktografických informáciách, ktorých v roku 2005 poskytli **10 418**, čo je o 233 viac ako v r. 2004. (Porovnanie s rokom 2000 hovorí o 214 % náraste záujmu o informácie).

Verejné knižnice v Bratislave zaznamenávajú úspech aj v oblasti automatizácie. V roku 2005 vlastnili **148 osobných počítačov** (o 27 viac ako v r. 2004), z ktorých bolo 104 pripojených na internet (o 37 viac). Verejnosť mala k dispozícii 40 počítačov (o 9 viac), z toho 20 s pripojením na internet (o 4 viac). Až 10 verejných knižníc v Bratislave má webovú stránku, čo v porovnaní s r. 2004 predstavuje nárast o 100 %.

Verejné knižnice v Bratislave zorganizovali **941 bezplatných podujatí** pre verejnosť (o 170 viac ako v r. 2004), z ktorých takmer 30% predstavovala informačná výchova detí. Podujatia navštívilo **24 270** návštevníkov.

Prepočty výkonov verejných knižníc v Bratislave na čitateľa a obyvateľa Bratislavy v roku 2005:

Z celkového knižničného fondu pripadalo na 1 čitateľa verejných knižníc v Bratislave **29,9 kn.j.**, na 1 obyvateľa **3,1 kn.j.**

Z finančných prostriedkov určených na nákup knižničného fondu pripadalo

na 1 čitateľa **93,-Sk** (o 13,60,-Sk menej ako v r. 2004) a na 1 obyvateľa **10,- Sk** (o 1,60,-Sk menej).

Na 1 čitateľa pripadalo **50** a na 1 obyvateľa **5,2** výpožičiek.

Na jedného čitateľa pripadalo **11 návštev** knižnice.

Obrat knižničného fondu predstavoval **1,3 kn.j.**

Výkony bratislavských verejných knižníc sú nielenže porovnateľné s výkonmi iných verejných knižníc na Slovensku, ale ich vo viacerých ukazovateľoch aj predbiehajú (finančné prostriedky na nákup, výpožičky). Pracovníci verejných knižníc v Bratislave vo väčšine prípadov patria medzi zanietencov, ktorých práca baví a ktorú majú radi.

Text listu, ktorý poslal výbor krajskej pobočky predsedníčke SSK...

Váž. pani
Ing.Silvia Stasselová
predsedníčka Spolku slovenských knihovníkov
Michalská 1
814 17 Bratislava

13.2.2006

Vážená pani predsedníčka,

dňa 7.2.2006 sa konalo prvé zasadnutie novozvoleného výboru KP SSK Bratislavského kraja.

Z diskusie medzi členmi výboru k problematike Týždňa slovenských knižníc jasne vyplynulo, že toto významné knihovnícke podujatie je úspešné predovšetkým vďaka aktivitám jednotlivých knižníc, ktoré sa koncentrujú do tohto obdobia.

Aj keď Týždeň slovenských knižníc pôvodne vyhlásila Slovenská asociácia knižníc, sme presvedčení, že Spolok slovenských knihovníkov by mal pri tomto dôležitom zviditeľňovaní sa knižníc zohrávať prinajmenšom rovnocennú úlohu.

Preto by sme Vás chceli požiadať, aby ste iniciovali už v tomto roku spoločnú prezentáciu Týždňa slovenských knižníc Slovenskou asociáciou knižníc a Spolkom slovenských knihovníkov v rámci tlačovej konferencie, ktorá sa uskutoční pri príležitosti jeho otvorenia.

Dalej navrhujeme, aby sa v budúcich rokoch uvažovalo pri vyhlasovaní TSK o tematickom zameraní podujatia, ktoré by sledovalo určitú jednotnú ideu. To by korešpondovalo buď s prezentáciou nových moderných metód v práci knižníc alebo v oblasti programov pre návštevníkov kreatívne pristupovalo k pripomenutiu si jubí-

leí významných dejateľov, udalostí a pod.

Tiež by bolo vhodné osloviť pri tejto príležitosti mienkotvorné médiá; prípadne do budúcnosti zostaviť tlačovinu, ktorá by v kocke výstižne upozorňovala na význam a dôležitosť knižníc v modernej dobe a ktorú by SAK a SSK prezentovali spoločne. Možno by bolo vhodné zorganizovať besedy, príp. poskytnúť médiám rozhovory, v ktorých poprední predstavitelia slovenského knihovníctva podčiarknu aj zmysel a poslanie TSK.

KP SSK BK bude v budúcnosti rada aktívne spolupracovať pri príprave tejto knihovníckej udalosti.

So srdečným pozdravom

Sylvia Kováčová
za Výbor KP SSK BK

Z histórie do súčasnosti...

Marta Weissová

Slovenská lekárska knižnica v Bratislave v 55. roku svojej činnosti

Počiatky Slovenskej lekárskej knižnice v Bratislave siahajú do dvadsiatych rokov minulého storočia a sú späté so vznikom Československej štátnej univerzity J. A. Komenského v roku 1919, predovšetkým jej lekárskej fakulty.

Z iniciatívy prvého rektora Univerzity Komenského a prednostu internej kliniky univ. prof. MUDr. Kristiána Hynka vznikla v roku 1921 knižnica na pôde I. internej kliniky, ktorá plnila až do roku 1948 funkciu fakultnej knižnice. Vládnym uznesením č. 448/1949 bola zriadená knižnica Lekárskej fakulty Univerzity Komenského, ktorá bola priamou predchodkyňou súčasnej lekárskej knižnice. Jej knižničný fond tvorili knihy a časopisy knižníc ústavov a klínik LF UK.

Knižnica lekárskej fakulty pracovala v provizórnych podmienkach s nedostatočným fondom, jej stav neuspokojoval potreby a požiadavky lekárov. V tom období už značne rezonovali ohlasy medicínskej komunity, ktorá absentovala špecializované odborné pracovisko pre medicínsku literatúru.

Myšlienkou vytvorenia ústrednej knižnice sa vážne zaoberali akademik Ladislav Déer a profesor MUDr. Gejza Bárdoš.

Aj ich pričinením bola výnosom Povereníctva školstva, vied a umenia zo dňa 23. 8. 1951, č. 120.816-IV/2 (č.134) **dňom 1. septembra 1951 zriadená Ústredná lekárska knižnica v Bratislave**. V zmysle štatútu a organizačného poriadku bola Ústredná lekárska knižnica verejnou ústrednou študijnou knižnicou ako samostatný vedecký ústav pre oblasť Slovenska.

V roku 1952 na základe smerníc Ministerstva informácií a osvetly prešla knižnica po hospodárskej stránke pod pôsobnosť odboru školstva Krajského národného výboru.

Postavenie, poslanie a úlohy knižnice ako štátnej vedeckej knižnice upravil celoštátny **Organizačný štatút štátnych vedeckých knižníc vydaný v roku 1954**. V zmysle tohto štatútu sa stala centrálnou vedeckou knižnicou a strediskom pre spracovávanie bibliografií a rešerší z oblastí lekárskeho vied a zdravotníctva.

Dňom 1. januára 1960 bola Ústredná lekárska knižnica po hospodárskej stránke **pričlenená k Univerzitnej knižnici v Bratislave**. Spolu s ďalšími špecializovanými vedeckými knižnicami sa vytvoril „konglomerát“ tzv. doplnkových knižníc UK. Bez komentára sa dá len konštatovať, že už od 1. 1. 1961 bola opäť samostatnou inštitúciou.

V záujme rozšírenia zdravotníckej literatúry a pomoci knižniciam zdravotníckych zariadení, na základe listu povereníka SNR pre zdravotníctvo č. Z-20543/60-VI/33 zo dňa 15. 10. 1960 a rozhodnutia porady vedenia odboru SNR pre školstvo a kultúru 14/60 bola **dňom 1. januára 1961 odovzdaná Ústredná lekárska knižnica do správy povereníctva SNR pre zdravotníctvo**. Nový štatút definoval ÚLK ako ústrednú knižnicu pre štúdium lekárskeho vied a zdravotníctva, stredisko pre metodické riadenie jednotnej siete zdravotníckych knižníc, ústav pre rešeršnú službu a bibliografickú činnosť.

Ústredná lekárska knižnica v Bratislave bola **uznesením vlády č. 340 zo 17. júna 1964 premenovaná na Slovenskú lekársku knižnicu (SILK)** a na základe vyhlášky ministerstva školstva a kultúry č. 140/64 získala právo povinného výtlačku knižnej a časopiseckej produkcie z oblasti lekárskeho vied.

Dňa 1. 10. 1967 nadobudol účinnosť nový štatút Slovenskej lekárskej knižnice z 18. 9. 1967 č. Z-232/1967-VI/B-3, ktorým sa knižnica stala súčasťou vedecko-výskumnej a vývojovej základne rezortu zdravotníctva.

Uznesením kolégia ministra zdravotníctva sa SILK v roku 1970 začlenila do vedecko-výskumnej základne MZ SR, začalo sa budovať výskumné a metodické oddelenie a knižnica sa stala výskumným a riešiteľským pracoviskom.

Ministerstvo zdravotníctva SSR poverovacou listinou č. z-5914/1977-B/2 a štatútom č. z-4534/1977-B/2 z **27. mája 1977 zmenilo názov knižnice SILK na Ústav vedeckých zdravotníckych informácií (ÚVZI)** a poverilo ho funkciou odvetvového informačného strediska pre informačnú gesciu zdravotníctvo s pôsobnosťou na celom území ČSSR.

Opatrením Ministerstva zdravotníctva SR zo dňa 9. augusta 1991 č. 2564/1991-A bol zmenený názov ÚVZI na Slovenskú lekársku knižnicu a **dňom 15. augusta 1991 nadobudol účinnosť nový štatút Slovenskej lekárskej knižnice**. V zmysle štatútu a v zmysle zákona č. 53/1959 Zb. o jednotnej sústave knižníc bola knižnica ústrednou knižnicou pre sieť zdravotníckych knižníc na Slovensku

s funkciou informačného strediska pre komplexné zabezpečovanie vedeckých a odborných informácií.

V roku 1991 bol SILK udelený štatút Depozitnej knižnice Svetovej zdravotníckej organizácie a v roku 1994 bol štatút rozšírený o funkciu Dokumentačného strediska SZO.

Další rozvoj knižnice a siete lekárskejších knižníc rezortu MZ SR bol vytýčený v koncepcných materiáloch : *Modelový projekt rozvoja SILK a siete lekárskejších knižníc rezortu zdravotníctva v SR (1992) a Návrh koncepcie rozvoja informačného systému lekárskejších knižníc (1998).*

V ostatných rokoch boli snahy knižnice zamerané najmä na vytvorenie primeraného technického a priestorového zázemia, ktoré by umožnilo sprístupňovať jej používateľom široké spektrum informácií v klasickej i elektronickej podobe.

Rok 2005 bol pre Slovenskú lekársku knižnicu v Bratislave rokom d'alsích zmien zameraných na transformáciu a reštrukturalizáciu, ktorých súčasťou boli navrhované organizačné zmeny v štruktúre SILK s dosiahnutím maximálne efektívneho a hospodárneho fungovania knižnice pri zachovaní činnosti stanovených zákonom č. 183/2000 Z. z. o knižniciach.

Rozhodnutím ministra zdravotníctva MUDr. Rudolfa Zajaca o zrušení Slovenskej lekárskej knižnice v Bratislave a jej zlúčení s Ústavom zdravotníckych informácií a štatistiky vznikla dňom 1. 2. 2006 nová inštitúcia - Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI). Týmto krokom sa ukončili snahy ministra zdravotníctva o reštrukturalizáciu a transformáciu Slovenskej lekárskej knižnice v Bratislave.

K zrušeniu Slovenskej lekárskej knižnice jej zlúčením s ÚZIS došlo na základe rozhodnutia gremiálnej porady ministra zdravotníctva SR, uzn. č. 648/GP zo dňa 28. 11. 2005 za účelom vybudovania centrálnej inštitúcie na zabezpečenie úloh v oblasti zdravotníckej informatiky a štatistiky a poskytovania zdravotníckych informácií.

Dňom 1. 3. 2006 nadobudla platnosť nová organizačná štruktúra NCZI, v rámci ktorej je knižnica začlenená ako samostatný útvar s názvom Slovenská lekárska knižnica. Knižnica plní funkciu národného centra pre poskytovanie medicínskejších a zdravotníckych informácií, ako i všetky d'alsie úlohy vyplývajúce zo zákona č. 183/2000 Z. z. o knižniciach.

Slovenská lekárska knižnica pod vedením vedúcej odboru PhDr. Marty Žilovej zabezpečuje akvizičné, konzervačné, výpožičné a bibliograficko - rešeršné činnosti v rámci troch odborných oddelení:

- oddelenie akvizície, klasifikácie a ochrany fondu
- oddelenie katalogizácie, autorít a správy KIS
- oddelenie knižnično - informačných služieb.

Referát metodiky a štatistických informácií je organizačne začlenený do úseku vedúcej odboru a tak ako doteraz zabezpečuje komplexnú koncepčno - analytickú a metodickú činnosť, štatistické výkazníctvo lekárskejších knižníc v SR, spracovávanie a vydávanie štatistických prehľadov činnosti LK, edičnú činnosť SILK vrátane vydávania bulletinu InfoMedLib.

Druhý rozhovor v tomto čísle...

Jana Jelínková

Máme svoj blog, ale čo to je?

Blog je niečo ako internetový denník človeka. Môže tam napísať, čo ho napadne. Blog je miesto, kde sa môže človek slobodne vyjadriť. Je však rozdiel, či ide o blog vlastný – a nie je tak obmedzená sloboda prejavu (pravdaže propagácia drog, násilia, rasizmu a pod., je porušením zákonov, a preto trestná) – platí pravidlo „píš si čo chceš“ (kým ťa nikto nezažaluje pre porušenie zákonov), alebo ide o blog, ktorý má poskytovateľ, tak platia určité obmedzenia, ktoré sú vyjadrené v kódexe blogera. Poskytovateľ má svoju vlastnú predstavu o tom, čo môže a čo nemôže byť na blogu (minimálne porušenia zákonov, ale aj reklama a pod.)

Skôr než sa človek rozhodne mať blog, musí sa rozhodnúť, či chce, aby bol len jeho súkromným, alebo prístupným na heslo, či verejným. Súkromný blog môže súžiť ako úložisko myšlienok či riešení, aby sa na ne nezapadlo, a dá sa k nim rýchlo a jednoducho vrátiť. Jednoduchým riešením je blog zaheslovať, len pre „ohlásené“ návštevy. Hlavne závisí na každom, či chce, alebo nechce propagovať svoj blog. Verejný blog znamená, že jeho pisateľ sa chce niečím prezentovať na verejnosti, a preto je len rád, ak sa k nemu dostane čo najviac čitateľov. Rôzni poskytovatelia majú preto pripravené štatistiky návštevnosti, potom tzv. karmy (čím vyššia, tým lepšie), uvádzajú rebríčky blogerov, a podobne – tým si zaručia, že blogeri budú prispievať pravidelne, a stále lepšimi článkami. Mnohí majú pravidlo, že pokiaľ bloger nebol prihlásený aspoň raz počas (napr.) troch mesiacov na svoj blog, tak mu ho automaticky zrušia (a je po archíve dobrých nápadov).

Blogy existujú už niekoľko rokov, ale keďže pred pár rokmi boli knihovníci radi, že zvládli nový automatizovaný systém, prácu vo worde, a inak si zvyšovali svoju gramotnosť v oblasti informačných technológií, tak im nástup fenoménu blogov celkom unikal – hoci, čo to bolo spomenuté, ale nikto sa toho nechytal. Teraz, keď častým používaním počítačov získali aspoň gramotnosť – mierne pokročili, sa môžu veselo pustiť do blogovania.

Aby ste sa viac dozvedeli o blogu a blogovaní, tak som požiadala o rozhovor Tomáša Uleja, ktorý patrí medzi prvých propagátorov blogu a blogovania na Slovensku (odborným okom pozrel predošlé riadky, a vylepšil ich obsah). Tomáš študuje na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave – odbor žurnalistika. Jeho srdcovou záležitosťou je slovenská literatúra, a najväčším literárnym vzorom P.O. Hviezdoslav. Bohatstvo slovenskej literatúry sa snaží priniesť vo forme plného textu pomocou internetu medzi ľuďmi, aby nezostalo mŕtve, ale ožilo...

Teraz sa však venujme blogu J

J.J.: Podľa mňa je blog niečo ako záznamník, v ktorom človek môže vyjadriť skoro čokoľvek a podeliť sa o to s komunitou ľudí, ktorá blogy číta (a píše) na internete. Ale čo to naozaj je?

T.U.: Význam príchodu weblogov by som videl v dvoch rovinách – jednak to bol jeden z prvých predpokladov „poľudšťovania internetu“ a jednak aj zmeny v spôsobe novinárskej práce. Bloger je v porovnaní so serióznym novinárom viac z mäsa a kostí, je citlivejší a vďaka tomu, že píše iba o tom, čo skutočne zažil – aj autentickejší.

Pánom weblogu je človek sám. Dáva sa na svet svojimi očami. Príspevky sú zväčša krátke, veď kto by mal toľko času písať romány, keď má prácu, rodinu, deti. Veľa reflektuje, reaguje, poukazuje na to, čo sa mu naozaj vidí zaujímavé. Čitatelia weblogov si hľadajú svoje skupiny ľudí – tých, čo majú podobné názory, záujmy...

Čitateľ je ale nakoniec dôležitý len z polovice. Druhou polovicou motivácie pri písaní je fakt, že je weblog je „notesom“, „zápisníkom“, „debilníčkom“, ktorý je stále po ruke. Zapišete si – „dnes som riešil tento problém a vyriešil som ho takto“. O rok si prečítate a budete vedieť...

J.J.: Od ktorého roku existujú blogy na Slovensku, a ako sa sem vlastne dostali?

T.U.: Ako o americkej novinke sa v našich končinách hovorilo okolo roku 2001, prví naši blogéri sa rozoberali roku 2002. Bolo tu veľa polemik, od „nahradia blogéri novinárov“ až po „je bloger nadávka?“. Dodnes, a to platí pre celú Európu, panuje spor medzi novinármi a blogermi – do akej miery brať weblogy seriózne, a aké miesto majú v novinách. Najodvážnejšie sa k otázke postavil denník SME (som jeho externým redaktorom – pozn. samocenzúry), ktorý blogom umožnil cestu do printového periodika. Aj medzinárodne sa to považuje za unikát.

J.J.: Čo si myslíš o blogoch napr. profesných organizácií? Mali by sa vytvárať u rôznych poskytovateľov blogu (výhoda – k blogu sa dostane verejnosť) alebo je lepšie mať blog vytvorený na vlastnom webe organizácie (výhoda – zvýši kredit poskytovateľa, návštevnosť odbornou verejnosťou, vlastný admin blogu; nevýhody – môže zostať neznámy pre verejnosť)

T.U.: Blogy organizácií považujem za nesmierne prínosné. Spoločnosť, či združenie ukazujú v celkom novom svetle, ľudskejšom než sú oficiálne vyhlásenia, menej formálnom než tlačové správy. Navyše je tu možnosť lepšej komunikácie so zákazníkom/klientom – ľahšie sa dajú niektoré kroky argumentovať, navzájom odľadovať pripomienky a tiež sledovať spätná väzba.

Výborným príkladom je weblog Google (<http://googleblog.blogspot.com/>), v ktorom sa vždy prostredníctvom jedného zamestnanca spoločnosť prihovára verejnosti – čo nové chystajú, prečo sa rozhodli urobiť niektoré veci, tak ako ich urobili a a podobne. Keby mi mali chodiť z Google tlačové správy, hneď ich zruším. Takto patrí Google blog k mojim najobľúbenejším.

K druhej časti otázky. Ak má organizácia svoju stránku, vidím ako nešťastné riešenie používať verejné služby (ako je napríklad blog.sme.sk, blog.sk a pod.). Tie predsa vznikli kvôli bežnému človeku, ktorému je zložité vytvárať si vlastný weblog. Organizácia by mala blogovať u seba. Dnes nie je problém nasadiť niektorý

voľne dostupný blog systém, upraviť dizajn.

Rozhodnutie blogovať na verejnej službe považujem v spojitosti s organizáciami, združeniami a firmami za rovnako nevhodné, ako využitie free-webhostingu, alebo freemailu...

Určite ste si všimli, že v rozhovore používa Tomáš slovo bloger, kým ja používam krátky tvar blogger. Vzniká tak problém – čo je slovensky a zvukomalebne správne?

Tomáš, ako správny – slovenčinu milujúci – Slovák neváhal a požiadal o informácie Jazykovedný ústav Ľ. Štúra. A čo sa dozvedel? Prečítajte si pár riadkov, ktoré som prebrala (bez úpravy) z jeho blogu (presná adresa článku: <http://ulej.blog.sme.sk/c/1362/Jazykovedci-o-blogovani.html>)

Weblog vs. blog, blogger vs. bloger

*"V slovenskej terminológii odporúčame uprednostniť výraz **blog**, ktorý sa najčastejšie vyskytuje v anglických textoch (kým podobu blogger sme zaznamenali napr. v nemeckých, francúzskych či švédskych textoch)."*

Od slova blog potom jazykovedci odporúčajú taktiež utvoriť názov osoby prispievajúcej do internetového denníka (resp. vytvárajúcej internetový denník) a to už podľa slovenských pravidiel tvorenia slov - pomocou prípony -ér. Správnejšie ako blogger je teda **bloger** (podobne ako manažér, montér, inštalatér, kaskadér). *"Komunitu osôb, ktoré sa venujú blogovaniu, možno nazvať **blogérska scéna**,"* dodávajú jazykovedci.

Názor Tomáša Uleja

Osobne je pre mňa kľúčovým najmä vyjadrenie na tému blogger vs. bloger. Aj keď som ho doteraz písal krátko, všimol som si, že som ho málokedy vyslovoval nahlas. Ľudia v mojom okolí, ktorým som rozprával o tom, čo okrem iného robím na internete, však napriek tomu prirodzene hovoria *bloger*. Skúste si to vysloviť nahlas - ktoré z nich sa vám páči viac -blogger alebo bloger? Pri slovách ako *blogérska*, *blogérsky* je navyše táto zvukomalebnosť oproti zaužívanej krátkej verzii ešte vo väčšom kontraste.

Za rozhovor a odborné usmernenia v oblasti blogovania ďakujem Tomášovi Ulejovi.

P.S.: Tak čo poviete? Je ťažké dodržiavať melodickosť slovenčiny, alebo nie? ...a hor sa do blogovania – dôležité je, ako človek vidí veci a súvislosti, pretože číre informácie sa prečítať dali, dajú i budú dať?... a slovenčinu si vzájomne skritizujeme v reakciách na blog ;-)

Milada Šudíková

„Čítajme a poznávajme spolu“ - podujatia pre deti a mládež v Oddelení pre nevidiacich a slabozrakých Mestskej knižnice v Bratislave

Verejná knižnica spĺňa v komunite informačnú, vzdelávaciu, kultúrnu a sociálnu funkciu. V súčasnosti dôležitosť čítania a prilákanie detí do knižnice už od útleho veku sa stáva prioritou pre knihovnícku komunitu, čo dokazuje i seminár „Kríza čítania“, ktorý sa konal v októbri minulého roku v Košiciach.

Mestská knižnica v Bratislave je jedinou verejnou knižnicou v Bratislave, ktorá poskytuje služby aj pre zrakovo znevýhodnených čitateľov. Práve v máji tohto roku Oddelenie pre nevidiacich a slabozrakých (ONS) oslavuje **15. výročie svojho založenia, keď ho v roku 1991 slávnostne otvorila Lady Diana**. V článku by sme sa chceli zamerať najmä na kolektívne podujatia organizované Mestskou knižnicou pre deti a mládež a tým zdôrazniť jej kultúrnu a sociálnu funkciu v živote zdravých i zdravotne postihnutých detí.

Prevažná časť podujatí v ONS je organizovaná pre žiakov Základnej školy internátnej pre nevidiacich a slabozrakých na Svrčej ul. č. 6 v Bratislave. Zrakovo postihnuté deti sú svojím postihnutím obmedzované v prístupe k informáciám v písanej forme, preto využívajú pri čítaní kompenzačné optické pomôcky alebo knihy tlačené v braillovom písme a zvukové knihy načítané na kazetách alebo CD. Naším prvotným cieľom je u týchto detí vzbudiť záujem o „čítanie“, pretože zrakové znevýhodnenie môže často zúžiť okruh ich záujmov a vedomostí. Svet kníh im poskytuje dobrodružstvo, zážitky a rozširuje podnety na spoznávanie a rozmyšľanie.

S podujatiami pre deti sme začali minulý rok v decembri a snažíme sa rovnomerne zaujať žiakov prvého stupňa (napr. rozprávkové popoludnia), ale taktiež prilákať do knižnice i mládež (napr. popoludnie s povestami, beseda o horách a horolezcoch a pod.). Taktiež sme rozbehli projekt „Čítajme si spolu“, ktorý je zameraný na integráciu detí, nevidiacich školákov do spoločnosti vidiacich a naopak. Pri týchto podujatiach kladieme dôraz na to, čo deti spája - všetky radi čítajú, súťaž a dozvedia sa niečo nové.

„**Rozprávkové popoludnie**“ sme zorganizovali v spolupráci s moderátorom Dadom Nagyom, ktorý deťom pútavo čítal rozprávky napr. Kronika Narnie, Pipi dlhá pančucha, Mikulášove šibalstvá a iné. Deti sa aktívne zapájali a v prestávke medzi čítaním spolu vymysleli vlastnú rozprávku.

„**Čítajme si spolu: Andersen**“ (Popoludnie s Andersenovými rozprávkami) bolo prvým podujatím z cyklu „Čítajme si spolu“ zameraným na integráciu zrakovo postihnutých detí (žiaci 3. – 5. ročníka) do spoločnosti vidiacich detí z Evanjelického lýcea Palisády (žiaci 3. ročníka). Podujatie bolo organizované v spolupráci s redaktorkami Slovenského rozhlasu, rádia Regina: Ludmilou Jančígovou a Dankou Remiášovou, ktoré zaujímavo rozprávali o živote H. Ch. Andersena a jeho rozprávkach. Deti sa rozdelili na dve integrované súťažné družstvá, každé dieťa odpovedalo samo za seba, no body pripadli jednotlivým družstvám. Rozprávanie bolo podané interaktívnou formou, deti domýšľali rozprávky a odpovedali na kontrolné otázky.

„**Popoludnie s povestami**“ bolo určené na prehĺbenie školského učiva pre 5. a 6. ročník ZŠ. Akcia bola organizovaná v spolupráci s Cirkevným konzervatóriom v Petržalke. V rámci hodín dramatickej výchovy si dve študentky konzervatória pripravili dramatizovaný prednes vybraných povestí z knihy „Hnali sa veky nad Tatrami“ od Antona Marca. Po každej z prečítaných povestí boli deti vyzvané, aby odpovedali na kvízové otázky. Deti za každú správnu odpoveď dostali čokoládový dukát. Žiak, ktorý v závere prerozprával ľubovoľnú povesť a mal najviac dukátov dostal diplom, v ktorom mu Mestská knižnica udeľuje titul „Znalec slovenských povestí“.

Zánrovo odlišnou bola **beseda o horách a horolezcoch** zorganizovaná pri príležitosti festivalu horských filmov „**Hory a mesto**“. Organizátori festivalu Natália Bokníková a Alan Formánek pútavo rozprávali o atmosfére festivalu a sprievodných podujatiach. Deti zaujalo aj rozprávanie o handicapovaných horolezcoch, ktorí dosiahli úspechy napriek svojmu postihnutiu. Cieľom akcie bolo vzbudiť kladný vzťah k prírode i názorne ukázať horolezecké pomôcky a výstroj, ktoré si deti prezreli i vyskúšali. Pre veľký záujem organizátori sľúbili, že podujatie sa bude každoročne opakovať.

Okruh kolektívnych podujatí sa však neobmedzuje len na nevidiace a slabozraké deti, ONS plní i funkciu informačnú, propagačnú a „osvetovú“ pre verejnosť a často aj pre záujemcov z radov detí a mládeže. Pri príležitosti dňa nevidiacich (13.11.) každoročne organizujeme Deň otvorených dverí pre širokú verejnosť. Návštevníci majú možnosť oboznámiť sa s prevádzkou ONS, so špeciálnym fondom a kompenzačnými pomôckami pre zrakovo znevýhodnených ľudí. V oddelení prezentujeme aj sprievodné akcie ako výstavku ručných prác a výtvarnej činnosti zrakovo znevýhodnených, videofilm s tematikou nevidiacich a pod. Všetky akcie dopĺňame tematickými výstavkami, napr. výstavka fotografií z otvorenia a činnosti ONS a fotografie zo života vodiacich psov (Pavol Prok „Svetlá mesta“ a Soňa Macejáčková „Tisíc očí“).

V rámci exkurzií organizujeme informačné prednášky pre žiakov vybraných základných a stredných škôl a tiež študentov Filozofickej fakulty UK v spolupráci s Katedrou knižničnej a informačnej vedy FiF UK v rámci predmetu „Využívanie informačných zdrojov“ pre poslucháčov I. ročníka rôznych odborov FiF UK (budúcich pracovníkov aj s deťmi a mládežou) a predmetu „Služby pre špeciálne kategórie používateľov“ pre III. ročník poslucháčov KKIV.

Pri príležitosti akcie „Bratislava pre všetkých“ sme na nádvorí MsK zorga-

nizovali informačno-propagačnú prezentáciu a praktickú ukážku výcviku vodiacich psov. Podujatie bolo zabezpečené v spolupráci s Výcvikovou školou pre vodiace psy pri ÚNSS. Vedúca výcviku popísala proces výchovy a výcviku vodiaceho psa až po jeho odovzdanie nevidiacemu.

Všetky podujatia organizované Mestskou knižnicou v rámci ONS sa stretli s milým ohlasom a záujmom zo strany zrakovo znevýhodnených detí a mládeže. To nás motivuje do ďalšieho snaženia. Treba však pripomenúť, že tieto podujatia by sa neuskutočnili bez láskavej ochoty a nezištnosti pozvaných hostí, s ktorými sme zmienené podujatia spoluorganizovali.

A pozitívne výsledky sa pomaly dostávajú, čo naznačuje i fakt, že počet detských čitateľov v ONS stúpol v porovnaní s minulým rokom o 15 aktívnych detských čitateľov.

Do vašej pozornosti...

Z knižničného života v Bratislavskom kraji...

V spolupráci s Krajskou pobočkou SSK BK...

Vo februári a v marci 2006 bol v Univerzitnej knižnici v Bratislave realizovaný **projekt sociálno-psychologického výcviku** zameraný na zvládanie a riešenie konfliktných situácií pri práci s čitateľom. Myšlienka vytvorenia projektu vznikla na jednom z knižníckych školení, kde na základe rozhovorov s pracovníčkami knižničných služieb vystúpila do popredia práve problematika každodenného kontaktu s rôznymi (i problémovými) typmi používateľov knižníc.

Samotný výcvik bol koncipovaný skôr zábavnou formou. Prostredníctvom testov a hier mali účastníci možnosť lepšie spoznať svoje reakcie a správanie sa v konfliktných situáciách, svoje osobnostno-povahové črty a mieru asertivity.

Cieľom výcviku bolo sebauvedomenie si chýb, ktorých sa dopúšťame v medzilidskej komunikácii, v spôsoboch vystupovania a správania sa na pracovisku, ktoré býva najčastejšou príčinou vedúcou k vzniku konfliktov, a to nielen v knižniciach. Jeden výcvik samozrejme nedokáže dať univerzálny návod na vyriešenie všetkých konfliktov - tie boli, sú a budú – dal však snáď aspoň podnet na zamyslenie, ako by to mohlo ísť, keby ..... sme chceli.

Jana Vozníková

Seminár Literárna a ilustračná tvorba pre deti a mládež 2005

Celoslovenský odborný seminár hodnotiaci literárnu, ilustračnú a dramatickú tvorbu pre deti a mládež vydanú v uplynulom roku pripravila BIBIANA a Slovenská sekcia IBBY dňa 23. marca 2006 v priestoroch Slovenského rozhlasu v Bratislave. Hodnotenie pôvodnej knižnej tvorby predniesla prof. Zuzana Stanislavová z Prešovskej univerzity v Prešove, dramatickou tvorbou sa zaoberala prof. Marta Žilková z Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Hodnotiaci pohľad na pôvodnú ilustračnú tvorbu pre deti si poslucháči vypočuli v podaní Mgr. Barbary Brathovej z BIBIANY. Po skončení seminára pokračoval program XIII. Večerom Rádia Devín na tému Literárne posolstvá deťom. Do diskusie sa pod vedením Zuzany Belkovej zapojili okrem prednášajúcich i ďalší tvorcovia a odborníci: doc. Ján Uličiansky, prof. Ondrej Sliacky a PhDr. Ľubica Kepštová.

Eva Cíferská

Ústredná knižnica SAV opäť otvorená

20.3.2006 začala Ústredná knižnica Slovenskej akadémie vied opätovne poskytovať širokej používateľskej verejnosti knižnično-informačné služby. Stalo sa tak po ukončení nevyhnutnej a dlho očakávanej rekonštrukcie čitateľského traktu na prízemí budovy na Klemensovej 19 v Bratislave, ktorú financovala zo štátnych prostriedkov Slovenská akadémia vied a realizovala spoločnosť BALA, a. s. Holice.

Na používateľov tejto vedeckej knižnice s univerzálnym knižničným fondom a rozsiahlymi elektronickými databázami čakajú prívetivé, rozlohou viac ako dvojnásobne väčšie priestory, než aké mali k dispozícii do septembra 2005, kedy bola knižnica zatvorená. Návštevník tu na jednom, z hľadiska dopravy ľahko dostupnom mieste v centre Starého Mesta, v blízkosti iných vzdelávacích ustanovizní, nájde výpožičné oddelenie, pracovisko medziknižničných služieb, rešeršné pracovisko a univerzálnu a internetovú študovňu. Vynovené prostredie je používateľsky oveľa prívetivejšie, a potešiteľná je aj skutočnosť, že priestor je debarierizovaný pre telesne znevýhodnených používateľov.

Obdobie rekonštrukcie knižnica využila na implementáciu nového knižničného systému VIRTUA v rámci projektu KIS3G (Knižnično-informačný systém tretej generácie), v ktorom operujú ďalšie významné vedecké knižnice v SR (napr. Slovenská národná knižnica, Štátne vedecké knižnice v Banskej Bystrici a v Prešove, Slovenská pedagogická knižnica, Slovenská chemická knižnica etc.) a ktorý poznajú aj používatelia knižníc Univerzity Komenského.

Elektronické vybavovanie výpožičných žiadaní, ako aj informácie o ďalších službách ÚK SAV, sú dostupné na adrese <http://www.uk.sav.sk>. Služby na Klemensovej 19 bude Ústredná knižnica SAV poskytovať od pondelka do piatku od 8.00 h do 19.00 h.

(prebraté z InfoLibu)

Knižnice Bratislavského kraja získali ocenenia v celoslovenskej súťaži TOP WebLib 2005

Až štyri knižnice Bratislavského kraja sa úspešne zúčastnili celoslovenskej súťaže o najlepšie webové sídlo knižnice. V kategórii Odborné knižnice obsadilo tretie miesto **CVTI SR v Bratislave**, v kategórii Verejné a školské knižnice získala **Knižnica Ružinov** prvé miesto a **Mestská knižnica v Bratislave** druhé miesto. Mestská knižnica v Bratislave navyše získala aj Cenu sympatie. Jeden z darčiekov od firmy Cosmotron, ako povzbudenie do ďalšej činnosti, získala **Staromestská knižnica v Bratislave**. Všetkým oceneným srdečne blahoželáme!

(red)

Ako vyzerá členská základňa Spolku slovenských knihovníkov?

K 31. 12. 2005 bol stav členskej základne v Slovenskej republike (individuálni členovia) **808 členov**, z toho:

		nárast (50)	pokles (3)
Bratislavský kraj	177	10	-
Banskobystrický kraj	91	4	-
Košický kraj	127	5	-
Nitriansky kraj	106	0	2
Prešovský kraj	111	21	-
Trenčiansky kraj	57	0	1
Trnavský kraj	47	9	-
Žilinský kraj	92	1	-

V rámci 8 krajských pobočiek SSK sa za rok 2005 vykázala platba členských príspevkov vo výške **70 490,- Sk.**

V roku 2005 sa listom predsedníčky SSK oslovili všetci individuálni členovia SSK, ktorí do konca septembra neuhradili členské príspevky na kalendárny rok 2005.

Prehľad o platení členských príspevkov v jednotlivých krajských pobočkách SSK:

Košický kraj	95,25 %
Trnavský kraj	93,62 %
Nitriansky kraj	85,85 %
Bratislavský kraj	85,32 %
Banskobystrický kraj	84,62 %
Žilinský kraj	82,61 %
Trenčiansky kraj	82,46 %

Prešovský kraj 81,99 %

Krajské pobočky SSK v SR 86,39 %

K 31. 12. 2005 mal Spolok slovenských knihovníkov registrovaných celkom 63 kolektívnych členov. Členské príspevky uhradili všetky členské knižnice. Členské príspevky kolektívnych členov činili 103 000,- Sk.

Marta Weissová

Telegraficky o spoločných aktivitách bratislavských verejných knižníc ...

4. 1. 2006

Metodická inštruktáž k vyplňaniu štatistických výkazov o knižnici za rok 2005 a stretnutie riaditeľov a vedúcich pracovníkov bratislavských verejných knižníc (ďalej BVK) sa konali v Mestskej knižnici

30. 1. 2006

Na základe dohody a nominácie zástupcov verejných knižníc v Bratislave sa vytvorili **dve pracovné skupiny**, ktoré budú riešiť a organizovať spoločné podujatia a projekty v oblasti automatizácie a informačných technológií a práce s detským čitateľom

8. 2. 2006

Pre Slovenskú národnú knižnicu Mestská knižnica spracovala informačnú správu o používaní tzv. „nekúpených“ softvérov za všetky bratislavské verejné knižnice

16. 2. 2006

Prvé stretnutie pracovných skupín BVK sa uskutočnilo v Mestskej knižnici v Bratislave a jeho účastníci sa dohodli na rámcovom pláne spoločných aktivít v roku 2006

22. 2. 2006

Na zasadnutí Komisie kultúry a ochrany historických pamiatok Mestského zastupiteľstva hlavného mesta bol prerokovaný informačný materiál **„Knižnice v pôsobnosti samosprávy hlavného mesta SR Bratislavy v roku 2005“**, spracovaný Mestskou knižnicou (dostupný na www.mestskakniznica.sk)

27. 2. 2006

Mestská knižnica v Bratislave postúpila upravené ročné výkazy o knižnici za všetky BVK v tlačenej i elektronickej podobe Slovenskej národnej knižnici v Martine a regionálnej knižnici Bratislavského kraja - Malokarpatskej knižnici v Pezinku

15. 3. 2006

Mestská knižnica v Bratislave, Krajská pobočka Spolku slovenských knihovníkov Bratislavského kraja a Odborový zväz pracovníkov knižníc SR usporiadali **pracov-**

ný seminár k Zákonu o verejnom obstarávaní č. 25/2006 Z.z.,

Fundovanú prednášku k jednotlivým paragrafom zákona a jeho vysvetlenie priniesla JUDr. Karasová. Zamerala sa na výklad základnej terminológie zákona a postupov verejného obstarávateľa pri obstarávaní tovarov, prác a služieb. Na základe prejaveneho záujmu účastníkov demonštrovala príklad postupu pri podprahovej metóde, ako i postup pri zákazke s nízkymi hodnotami do 1,0 mil. Sk bez DPH

V závere prednášky sa rozprúdila diskusia, zameraná na praktické použitie zákona (tvorba interného predpisu, výnimky zo zákona, odborne spôsobilí pracovníci na túto činnosť, kam adresovať konkrétne dotazy a problémy). Prednášateľka doporučila sledovať webovú stránku Úradu pre verejné obstarávanie www.uvo.gov.sk, kde je možné nájsť základné informácie, kontakty na príslušných odborníkov, vzory k postupom, slovník spoločného obstarávania s číselnými skupinami. JUDr. Karasová spracovala aj odborný materiál k prednáške, ktorý je prístupný na webovej stránke www.mestskakniznica.sk

15. 3. 2006

Na slávnostnom vyhodnotení literárnej súťaže „**Moje záľuby a možnosti ich využitia v Devínskej Novej Vsi**“ sa ako predseda poroty zúčastnila Mgr. Eva Šulajová z Mestskej knižnice. Súťaž zorganizovala Miestna knižnica Devínska Nová Ves v rámci projektu Región, v ktorom žijem. Súčasťou vyhodnotenia bola aj beseda s historikom PhDr. Jozefom Klačkom o tejto mestskej časti, jej pôvodných obyvateľoch a historickom vývoji. Viac info na stránke:

www.devinskanovaves.sk/buxus/generate_page.php?page_id=1618

17. 3. 2006

Plnenie ročných úloh, výkony jednotlivých knižníc v roku 2005, ich porovnanie, ako aj štatistiku základných ukazovateľov celého bratislavského verejného knihovníctva s analytickým komentárom zaznamenáva ročenka „**Prehľad činnosti bratislavských verejných knižníc za rok 2005**“. Spracovala ju Mestská knižnica a distribuovala do všetkých verejných knižníc v Bratislave i ďalších inštitúcií. Je dostupná i na stránke www.mestskakniznica.sk

24. 3. 2006

Na Ministerstvo kultúry bol podaný **spoločný grantový projekt v oblasti vzdelávania knižničných pracovníkov v informačných technológiách**. Projekt pripravila Mestská knižnica v Bratislave pre 55 pracovníkov BVK z 8 knižníc. V prípade podpory a získania požadovaných finančných prostriedkov sa I. etapa školenia uskutoční v internetovom štúdiu Mestskej knižnice v termíne máj, jún a september 2006. Náplň kurzu: Základy práce s PC a základy internetu.

27. 3 – 2. 4. 2006

Týždeň slovenských knižníc sa stal priestorom na väčšie zviditeľnenie činnosti a aktivít verejných knižníc v Bratislave.

Tento úlohy sa mimoriadne úspešne zhostila Staromestská knižnica, ktorá okrem bezplatného zápisu pre deti do 15 rokov a udelenia amnestie za oneskorene

vrátené dokumenty uskutočnila závideniahodné množstvo podujatí: 7 besied, 17 exkurzií a informačných príprav, slávnostný zápis detí, vyhodnotenie čitateľskej súťaže Čítam – čítaš – čítame, 2 literárne pásma, recitačnú súťaž, posedenie pri knihe pre obyvateľov Domova dôchodcov a 2 výstavy. Aktivity boli orientované najmä na detského čitateľa a ich cieľom bola podpora čítania, rozšírenie obzoru vedomostí, estetického a tvorivého myslenia ako i zmysluplné využívanie voľného času detí a mládeže.

Knižnica Ružinov sústredila všetky svoje sily na prípravu a uskutočnenie tajomnej a záhadnej noci detí v knižnici. Do medzinárodného podujatia „Noc s Andersenom“ prizvala okrem svojich čitateľov i deti z Mestskej a Staromestskej knižnice. Maloletí Bratislavčania sa tak zaradili k 1500 deťom na Slovensku a absolvovali dlhú noc venovanú veľkému dánskemu rozprávkárovi H. CH. Andersenovi. Čo všetko pre naše deti Knižnica Ružinov pripravila? Súťaže, previerku zručností a vedomostí, zoznámenie sa s tvorbou sochy, zábavu formou diskotéky a ešte všeličo iné. Ak sa chcete dozvedieť viac o tejto atraktívnej akcii, pozrite si fotogalériu na webovej stránke www.kniznica-ruzinov.biz

Do TSK sa zapojili i keď v menšom rozsahu i ďalšie knižnice. Knižnica BA Nové Mesto usporiadala 3 odborné besedy, Mestská knižnica 2 koncerty mladých talentov a 2 výstavy.

21. 4. 2006

Na základe požiadavky Slovenskej asociácie knižníc Mestská knižnica spracovala analyticko-hodnotiaci materiál **Odpočet „Stratégie rozvoja slovenského knihovníctva do roku 2006“ za bratislavské verejné knižnice** a tento materiál bude jedným z podkladov na prípravu zhodnotenia plnenia uznesení vlády, Programu elektronizácie knižníc SR a vypracovania zásadných strategických cieľov a zámerov Knižničného systému SR pre obdobie 2007 – 2013.

Materiál je k dispozícii na stránke www.mestska.kniznica.sk, v časti Verejná knižnica BA

1. 3. 2006 - 22. 4. 2006

Mestská knižnica v Bratislave pripravila pre všetkých Bratislavčanov vedomostnú **súťaž „Bratislava – mesto, ktoré číta“**. Súťaž bola organizovaná formou písomného kvízu, pozostávajúceho z 10 otázok pre dve kategórie: deti do 15 rokov a dospelí. Do tejto aktivity sa zapojili i ďalšie bratislavské knižnice: Staromestská knižnica, Knižnica Ružinov, Knižnica Bratislava Nové Mesto, MK Devínska Nová Ves. Súťažné otázky boli prístupné pre záujemcov aj elektronickou formou na web stránke Mestskej knižnice a na knižničnom portáli Infolib a boli zaslané i do viacerých základných škôl v meste. Súťaž prebiehala do 10. apríla a jej vyhodnotenie sa uskutočnilo počas dňa otvorených dverí v Mestskej knižnici v sobotu 22. apríla. Do akcie sa zapojilo 571 súťažiacich z celej Bratislavy i blízkeho okolia a do žrebovania postúpilo 440 detí a 103 dospelých, ktorí podľa pravidiel správne zodpovedali súťažné otázky. Výhercov vyžreboval herec Juraj Benčík po divadelnom predstavení Hra na

fľašku a na žrebovanie dohliadala pracovníčka Mestskej knižnice Zuzka Liptáková. Výhercovia (20 detí a 5 dospelých) získali zaujímavé knižky.

Eva Ďurišová

Prípomíname si...

2 - krát významných 60 rokov pre slovenské knihovníctvo

Srdečne blahoželáme súčasne 2 jubilantom so vzácnou zhodou významného 60. výročia vo februári 2006! Blahoželáme nášmu milému kolegovi, generálnemu riaditeľovi Slovenskej národnej knižnice, **Doc. PhDr. Dušanovi Katuščákovi, PhD.** k jeho významnému životnému jubileu! S rozdielom len niekoľkých dní, dňa 27.2.1946, presne pred 60-mi rokmi, sa v kaviarni Metropol v Bratislave konalo ustanovujúce zhromaždenie prvého národného knihovníckeho profesionálneho spolku na území Slovenska - **Zväzu slovenských knihovníkov**, historického predchodcu SSK. Jubilantom blahoželáme a prajeme veľa ďalších rokov pozitívneho vplyvu na rozvoj slovenského knihovníctva!

(prebraté z InfoLibu)

Životné jubileum...

Okrúhleho životného jubilea sa dožíva v prvom polroku tohto roku dožila **PhDr. Elena Sakálová, CSc.**, odborná asistentka na KKVI FFUK a dlhoročná riaditeľka Knižnice Ružinov... Prajeme jej všetko najlepšie, hlavne pevné zdravie, spokojnosť v súkromnom živote a veľa úspechov a radosti pri odbornej a vedeckovo-výskumnej činnosti...

(red)

Ocenenie od primátora

Sme radi, že primátor Bratislavy ocenil prácu a aktivity generálneho riaditeľa Univerzitnej knižnice v Bratislave PhDr. Tibora Trgiňu cenou primátora, ktorá sa každoročne udeľuje, a síce Soškou rytiera Rolanda. Ocenenému prajeme pevné zdravie, odvahu a pevnú ruku pri zaobchádzaní s rytierskym mečom, a to nielen v boji so sedemhlavým drakom, ale i so všetkými nepriateľmi, neprajníkmi a ignoranťmi stavu knihovníckeho, tak ako velí a káže rytierska česť.

(red)

Predbežný plán vzdelávacích akcií CVTI SR na rok 2006

(vzhľadom na predpokladaný termín distribúcie Občasníka - počiatok júna, uverejňujeme len akcie plánované na 2. polrok 2006)

september + október

Knihovnícke zručnosti od A po Z

**Strategické plánovanie (SWOT analýza)
– Možnosti doplnkového financovania činnosti knižníc

Miesto: Učebňa CVTI SR, Drieňová ul.

Termín: jednodňový - Cena: 600,- Sk - Odborný garant: PhDr. Daniela Birová

Internet a E-mail

(Podstata internetu, služba WWW, URL adresa, webová stránka, internetové prehliadače, elektronická pošta. Praktické precvičenie práce s internetom a elektronickou poštou).

Miesto: Učebňa CVTI SR, Drieňová

Termín: jednodňový - Predbežná cena: 600,-Sk - Odborný garant: Ing. Danica Zendulková

Bezpečnosť a PC

(Bezpečnosť práce s PC pod WINDOWS (XP), ktoré má prístup na internet; praktické odporúčania s cieľom zvýšenia bezpečnosti práce na PC; legálny softvér základné vychodisko bezpečnej práce [freeware, firmware, shareware, OEM software]; zálohovanie dát [možnosti, média]; útoky zvonka a obrana voči nim [vírusy, antivírusy, spamy, antispy, špióni, podvodné maily, falošné poplachy, zneužívanie mailových adries...])

Miesto: Učebňa CVTI SR, Drieňová ul.

Termín: jednodňový - Predbežná cena: 600,-Sk - Prednášateľ: Ing. Mikuláš Kevély, Ing. Oleg Cvik - Odborný garant: Ing. Oleg Cvik

november + december

Knihovnícke zručnosti od A po Z

***Ako byť úspešný pri príprave a prednese prednášky

(vlastnosti rečníckeho prejavu, základy rétorickej komunikácie, zásady prípravy a prednesu prejavu, mimojazyková – neverbálna – časť prejavu)

Miesto: Učebňa CVTI SR, Drieňová ul.

Termín: jednodňový - Predbežná cena: 400,- Sk - Odborný garant: Mgr. Jana Lazarová

Knihovnícke odborné minimum

(Rekvalifikačný kurz pre pracovníkov knižníc bez knihovníckeho vzdelania)

Miesto: Učebňa CVTI SR, Drieňová

Termín: 10 – dňové sústreďenie - Cena: 1 900,- + 350,- Sk za skúšky - Odborný garant:
PhDr. Mária Žitňanská

LINUX

(Oboznámenie sa s možnosťami využitia tohto open source softvéru v jednotlivých organizáciách – knižniciach; porovnanie sveta WINDOWS a LINUX-u – čo je načo a prečo;

LINUX a serverové aplikácie – file, server, poštový server, webový server, firewall, router...; LINUX a PC aplikácie – grafické prostredie na PC, kancelárske balíky pre LINUX – Star OFFICE; grafické programy, prehliadače...; ako LINUX získať a ako ho nainštalovať – praktická ukážka)

Miesto: Učebňa CVTI SR, Drieňová ul.

Termín: jednodňový - Predbežná cena: 700,-Sk - Prednášateľ: Ing. Fecko -
Odborný garant: Ing. Oleg Cvik

